

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
244. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Hétfő
1932. évi október 24

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helyiségekben, ahol a kihordás nem posta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő megbízottaink kezeihez Magyarországon postafutárképzéskénti számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalon elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Maniu Gyula nyilatkozott a sajtónak

Az ország hitele mindenek előtt

A bizalom hiánya tette súlyossá a gazdasági válságot — Ha drágán is, de nagy szerephez jutottunk a világpolitikában

Bukarest, október 22
Stabilizáció, adóinkvizíció, külföldi tartozások fizetése, merev magatartás a szovjettal szemben: ez a kormányprogram. Az ország tehát gyengül befelé, de harciasabbá válik kifelé. Ez az antidemokratikus erők logikája. Franciaországból a hivatalos körök támadják, a jobboldal dicséri a „titulescánus” rezsimet, Herriot helyzete is inogni látszik a költségvetési hiányok miatt s valószínűleg most következik a Titulescu mozgó franciá jobboldal manőverének folytatása: felborítani a francia-orosz paktumot is és azzal együtt Herriot uralmát. Ha drágán is, de nagy szerephez jutottunk a világpolitikában.

Cadere tovább tárgyal Litvinovval

Bukarest, október 22

Az új kormány pénteken délután öt órakor tartotta meg első minisztertanácsát, amely jórészt a szokásos semmitmondó formalitásokkal telt el. Utána Maniu nyilatkozott a sajtónak. A nyilatkozat hosszú volt, felölelte a gazdasági, kül- és belpolitikai programot és lezárta azokat tartalmazta, amiket a történetek után előre várni lehetett: stabilizáció mindenáron, szigorú adóbehajtás, a genfi feltételek elfogadása és Titulescu ellenséges külpolitikája a szovjettal szemben. Maniu fontosabb kijelentései különben így hangzanak:

— A gazdasági válságot még csak súlyosabbá teszi a bizalom hiánya. Az Argentinu-féle konverziós törvény jelenleg mértékben lerontotta a hiteléletet. A Vajda-kormány által hozott módosító törvény, amely konverzió helyett moratóriumot nyújt a gazdáknak, alkalmas arra, hogy a leromlott hiteléletet valamennyire helyreállítsa.

— Amint eddig sikerült megőrizni pénzünk stabilitását, ugyanúgy a jövőben is biztosítani akarjuk azt. Minden erőnkkel azon leszünk, hogy külföldi adósságainkat pontosan fizethessük s így nemzetközi viszonylatban megőrizzük az ország hitelét.

— A kormányok egyik főprogramja a deficitet küzdő költségvetés egyensúlyozása, a felesleges költségek leépítése, a takarékoskodás útján. Miután a Vajda-kormány lezárt a mezőgazdák és kisiparosok adóit, gondoskodni fogunk arról, hogy adóját mindenki pontosan fizesse(?) és senkise vonhassa ki magát illetéktelenül a adófizetés kötelezettsége alól.

— A zelső intézkedések mellett megvan az a reményünk, hogy a tárgyalások, amelyeket a Vajda-kormány kezdetben Genfben az ország ujjaépítésére, hamarosan újra felvehetők lesznek és eredménytelenné válnak.

Miután Maniu bejelentette az adóprés megszüntetését, a kormány külpolitikai programját kezdte vázolni.

— A szovjettal igyekeznünk megemlíteni a békes együttműködés lehetőségét, de csak abban az esetben, hogy az Romániát nem hozza kedvezőtlenebb helyzetbe, mint amilyen ma biztosít neki a Kellogg-paktum.

Az egyik újságíró kérdésére, hogy a szovjettal folytatódna-e a tárgyalások, Maniu kijelentette, hogy a megbeszéléseket folytatják, mintha semmi sem történt volna.

A kormányválság után szenzációs kulisszatitkok derülnek ki. Egyik bukaresti lap szerint Herriot egy távirata tette lehetővé az utolsó percben a Maniu-Titulescu kormány megalakítását. Titulescu azzal jött haza, hogy meggyőzte Herriotot az orosz ügyben. Maniu nem akarta elfogadni a genfi tárgyalások felbontását. Ekkor érkezett Herriot távirata, hogy ő nem engedte meg Titulescuval Párisban és kívánja a szerződés gyors aláírását. Erre aztán Titulescu gyorsan beleegyezett a tárgyalások folytatásába, sőt erre vonatkozólag már telefonon intézkedéseket is közölt Brediceanu bécsi követével. Brediceanu dolgoz az instrukciókat továbbítani Cadere varsói követnek, aki továbbra is képviseli Romániát a Litvinovval folytatandó megbeszéléseken. Mindenesetre kérdés, hogy olyan marsrutát kapott-e utjabban Cadere és a történetek után úgy viselkedik-e Litvinov, hogy a szerződés létrejöjjön — ami most már nagyon kétséges.

ti lap szerint Herriot egy távirata tette lehetővé az utolsó percben a Maniu-Titulescu kormány megalakítását. Titulescu azzal jött haza, hogy meggyőzte Herriotot az orosz ügyben. Maniu nem akarta elfogadni a genfi tárgyalások felbontását. Ekkor érkezett Herriot távirata, hogy ő nem engedte meg Titulescuval Párisban és kívánja a szerződés gyors aláírását. Erre aztán Titulescu gyorsan beleegyezett a tárgyalások folytatásába, sőt erre vonatkozólag már telefonon intézkedéseket is közölt Brediceanu bécsi követével. Brediceanu dolgoz az instrukciókat továbbítani Cadere varsói követnek, aki továbbra is képviseli Romániát a Litvinovval folytatandó megbeszéléseken. Mindenesetre kérdés, hogy olyan marsrutát kapott-e utjabban Cadere és a történetek után úgy viselkedik-e Litvinov, hogy a szerződés létrejöjjön — ami most már nagyon kétséges.

A szovjet változatlanul vádolja Romániát. Moszkvai jelentés szerint az

Jugoszlávia Horvátországnak autonómiát ígér

London, október 22
A Manchester Guardian mai száma rendkívül érdekes cikkben számol be arról, hogy a horvátországi zendülés hatása alatt a jugoszláv kormány miképpen igyekezik az elégedetlenség áradatának gátat szabni. A tekintélyes angol lap értesülése szerint a jugoszláv kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy Horvátországnak federációs alapon autonómiát ad az eddig szigorúan centralizált közigazgatás helyett.

Ha a Manchester Guardian értesülése helytálló, akkor Horvátországot 5 bánságra osztják s mindenik bánság élére majd nem felségjoggal ruházott bánt állítanak.

Az angol lap azonban megjegyzi, hogy a belgrádi kormánynak és Sándor királynak ez az engedékenysége alighanem eső után köpenyeg lesz, mert a horvátok már nem tudnak ennyivel megelégedni és harcolni akarnak addig, amíg függetlenségüket megvalósítják.

A balkáni konferencia ünnepelte Titulescut

Bukarest, október 22.

Szombaton délelőtt tíz órakor nyílt meg az idei Balkán-konferencia, a kamara helyiségében. Megjelent 35 görög, 24 török, 19 jugoszláv, 6, bulgár és 9 albán delegátus, a román kormány részéről pedig Titulescu és Gusti. A konferencia első napja a szokásos üdvözlő beszédekkel telt el. Érdekes volt, hogy amikor

Izvesztija vezércikkben foglalkozik az orosz-román megemlékezési szerződéssel. A cikk, amelynek címe „A béke szabotálása” a következőket írja:

— Szovjetország egyetlen szomszédja, amely tartósan ellenzi a paktum megkötését, Románia. De még a román vezető körök sem tudták kivonni magukat a szovjetkormány bekepoitikájának hatása alól. Közel egy év leforgása alatt különféle utakon és kifogásokkal igyekeztek meggyőztetni a már majdnem kész szerződés megkötését. Románia vezetőinek most már pontos és végleges választ kell adniuk: kívánják-e a paktumot és a bekepoitikát Európa keleti részében, vagy a nemzetközi politika azon eleméihez csatlakoznak, amelyek Romániát látják első sorban kijelölve arra, hogy szétföressék?

Ujabb jelentés szerint Maniu a választójogról is nyilatkozott. Kijelentette, hogy a kormány rövidesen tett alá hozza az új választójogi törvényt és közigazgatási reformot.

Ezt az ígéretet egy évtized óta hallja az ország közvéleménye, anélkül, hogy a megvalósításra sor került volna.

Azután a demokráciáról beszélt Maniu. Nemzeti demokráciának kell áthutnia az egész állami életet, amely csak akkor lehet egészséges, ha az állam tekintélyét a legerélyesebben megővjük.

Hogy milyen módon reformálják meg a választójogot, eltörlik-e a hírhedt prémiumot, valamint hogy milyen lesz a nemzeti demokrácia rezsimje, arról Maniu nem beszélt részletesen.

Tüntetés a kézfogás ellen

Budapest főpolgármestere visszaadja a látogatást bukaresti kollégájának. És a magyar orvosok ugyanakkor visszaadják a látogatást román kartársaiknak. És a bukarestiek ünnepi hangulatban a legszívesebb vendéglátással kívánják viszonzni meleg és fényes budapesti fogadtatásukat.

És ugyanez az Universul durván beleköt az udvariasság és barátság poharába. Aznap, amikor a magyar vendégek a román fővárosba érkeznek, tiltakozó gyűlést rendez a magyar revíziós törekvés ellen. A magyarfalu sovínizla lap így akarja megmutatni, kompromittálni, esetleg meg is akadályozni ennek a tisztas és nemes békeaktusnak a létrejöttét.

A román közvélemény nem osztja a rosszindulatáról ismert liberális újság ünnepelő szándékát. Számos bizonyossága van már annak, hogy a román társadalom többsége fölülemelkedik a bosszú és gyűlölet politikáján és örömmel ragadja meg a kölcsönös lojalitás alkalmait.

Elvégre negatív indulatokból nem lehet népek, országok sorsát mindavilág irányítani. A múlt történelmi ellentétei, a háború véres összeütközései és Trianon határozatai nem szolgálhatnak örök gát gyanánt az egymásraltalt szomszédok gazdasági, szociális és lelki egybeáramlásának. Az elválasztó nagy problémák mellett, mint amilyen a magyar revízió is, a mindennapi élet ezer meg ezer kötetme, kívánsága kötelez a megértő, a megbeszélő, a gazdasági érdeklet is szolgáló kapcsolatok fenntartására.

Ennek a szükségét érezték át és juttatták férfias bátorsággal kifejezésre Bukarest főpolgármestere, s a román egészségügyi testület, amikor hivatalos látogatást tettek Budapesten, s ez az áthátozt meggyőződés hozza most a magyar vendégeket is a román fővárosba. A filéres gyorsvonatok utasainak odaát és ideát való meleg, ünnepi fogadtatása, még hivatalos tényezők részéről is, szintén ennek a felismert szükségességnek a bizonyossága.

A revíziós törekvés történelmi folyamat, melyet mi nem szabályozhatunk, de amely a mi lelki készségünket sem befolyásolhatja. A szétdarabolt ország erőfeszítésével szemben, hogy a szerinte igaztalan ítéletet megváltoztassák, ott áll Románia elszánása, hogy a békeszerződésben biztosított jogait megvédje. Ettől a történelmi szembenállástól szabadon barátkozhatik, ha egyébként felismerték az egymásraltaltság fontosságát, a román és a magyar.

Sokkal inkább mint a revíziós mozgalom, lehetne akadály a társadalmi érintkezésnek az a ma még elfogult és előítéletes bűnösödés, amiben a romániai magyar kisebbségek jogai részeseülnek. Hogyan fogadják örömmel, barátsággal, ovációval odaát azokat, akiknek hazájában a magyar nép nyelvét, kultúráját nem méltatják a szabadság szellemében? S hogyan látogassanak el lelki megnyugvással, a testvériség indulatával ebbe az ellenségesnek nyilvánuló atmoszférába? Kérdezhetné a magyar sovínizmus?

S mégis, örülünk a kölcsönös látogatásnak, a barátkozás újabb megújult alkalmainak. Örülünk neki és helyeseljük, s kívánjuk a kimélyülését, a szorosabbá válását, egészen a jószomszédok szolidaritásáig. A kis barátkozások segítik elő a nagy problémák harmonikus megoldását is. Az Universul tüntetése csak erősebbé teheti ezt a meggyőződést.
Halász Gyula.

Közösen a halál ellen

Egyszer tanuja voltam annak, amikor egy bosnyák szakaszvezető kivégzett egy orosz katonát.

Támadás közben történt, hajnali órákban. Előzőleg derék tüzeink — ugy-e, így szokta írni: Hőfer? — pergőtt alá vették a muszka hadállást. Félőrai ágyuzás után kiugrottunk a fedezékekből s virradatban nekilódultunk az ellenséges hadállások felé.

Bosnyákok rohantak melletttem. Nagy munka nem adódott, mert a tüzéség kitűnően végezte feladatát. Az oroszok javarésze ronggyá löve, szétlapitva, összeigazithatatlan darabokra tépve, hevert a lövészárkok mélyében. Alig néhányan maradtak élve közülük. Ezek kétségbeesve másztak ki a sáncok közül s esztelen riadalommal trappoltak a mezőn át előlünk.

Közvetlen közelemben loholt az ellenség után a bosnyák szakaszvezető.

S előtte husz lépésnyire a szóbanforgó orosz katonára.

A cugszfürer hirtelen megállott, vállhoz igazította a fegyverét, célzott s megrántotta a ravaszt.

A muszka megtorpant, majd óriási lendülettel felvágódott a levegőbe, megcsufolva minden világrekordot, talán három méter magasra is. Azután alázuhant a földre, mint a homokszák.

Látott ön már bosnyákokat harcolni?

A szakaszvezető a következő pillanatban, — mint ahogyan az agár veti magát a nyúl után, — már rajta is térdelt áldozatán s egy rettentő csuklással átharapta a legfelsőbb hadvezetőség bölcse kegyelméből az ő saját, külön házihasználatra rendelt oroszának a torkát.

Lehet, hogy ez a jelenet a békés polgár, vagy a legifjabb nemzedék kétkedő tagja előtt kissé tulzottnak fog tetszeni. Azonban azok, akik megkötötték a harctér gyönyöreit s sorsuk bosnyákokkal sodorta őket össze, nyilván azzal a helyeslő fejbőlintással intenek most felém, mely a pontos és elfogulatlan memóriának rendszerint kijár.

A bosnyákok szerették a torkot átharapni. Védelemben és támadásban, kitartásban és könnyőrienségekben egyaránt kifogástalanok voltak. A legpéldásabb katonanyag, amit a monarchia népszagvadalma kitermelt. Ezért azután bőven kijárt nekik az elismerés: a dekorációs arányszámuk tíz százalékkal jobb volt, mint bármelyik más nemzetiségé s ezenfelül a Hőfer, mint „rettenthetetlen boszniai harcosaink”-at, Ferencz József pedig mint „lelkés és tántoríthatatlan bosnyák alattvalóim”-at említette őket.

Ott hagytuk el, hogy a cugszfürer átharapta a muszka torkát.

S másodperc múlva lehuzta a zubbonyát. Ezzel egyidejűleg egy másik bosnyák a vadonatúj, sárga bakkancsot fejtette le az orosz lábfejről. A harmadik bosnyák a nadrágját találta alkalmasnak. A negyedik az oldalaskájá körül szorgalmaskodott. Az ötödik...

Minék is folytassam a sort? Ugy nyüzsgöttek rajta, mint a vértett az almafán.

Gondolat is alig télt belé s a halott muszka meztelenül hevert ott a téli hajnalban.

Nem maradt belőle semmi, csupán a test, amely a lélek hiányában egyébre sem volt alkalmas, legfeljebb arra, hogy a kellő oxidációs folyamat után belterjessebbé tehesse a szomorú galiciai mezőszög ugarát. Teljesen reménytelenül és elhagyottan nyult el a kővéfagyott göröngyökön, mással nem is emlékeztetvén arra, hogy két perccel ezelőtt még élt és menekült, mint baloldalon a rózsával, a melyből sürtin bugyogott a vér.

Illetve: megmaradt még valami belőle. Egy kis bőrtokocska, amelyben fehér kaucsuklemez találtatott a következő szavakkal:

— Mihajlovics Pjotr Sztjepán... Szmolenszk... dvacety...

Ebből megtudtuk a muszka nevét, valamint fedesatyja nevét is. És megtudtuk szülővárosát s azt, hogy husz éves volt.

Mitűn ily szoros közelségbe kerültünk vele, mely rokonszeny ébredt bennünk iránta. Árcs, keze elárlulta, hogy jobbfejta ember lehetett, diák, vagy efféle. Eh, hogy várhatja odahaza Mihajlovicsné!

Azonban emberibb érzéseink nem segíthetnek rajta s így megragadtuk lábainál fogva s behánytuk társai mellé a frissen ázott gödörbe.

A bosnyák oda se nézett, csakjájával ott állott a gulyáságyu mellett, amelyben gözölgött a káposzta s sóvár éhséggel nyalta felszerepezett szájszélét.

★

Igy néz ki a háború.

Egész pontosan így néz ki. Ez a lényege és ez a veleje. Ez benne az eszme és a tartalom.

A bosnyák és a muszka párharca aprólékosan hű fénykép az egész háborúról.

A különböző fotográfiák között legfeljebb a részletekben lehet eltérés. Egyik csak lelővi, anélkül, hogy keresztül is harapná. A másik csak keresztülharapja, anélkül, hogy előzetesen lelőné. A harmadik szétlocsanja a koponyáját és kettétöri a gerincét. A negyedik csak a koponyáját szabadlja szét, de a gerincet épen hagyja. Az ötödik viszont a koponyával szemben közömbös s kizárólag a gerincet kultiválja. A hatodik megfojtja, a hetedik...

Emlékeznék önök Dismarck híres mondására 1870-ben?

— Jules Favre panaszkodik, hogy belelőtünk Quinze Vingt kórházának beteget és

Német monarchista tüntetés Gusztáv Adolf esküvőjén

A királyi családok képviselői között számos exuralkodó és trónkövetelő is megjelent

Berlin, október 22

Tegnap tartották meg Koburg városában óriási pompával Koburg Sibylle hercegnő és Gusztáv Adolf svéd herceg esküvőjét. Amelv a német hivatalos körök és hadsereg asszisztálásával nagy-szabású monarchista tüntetéssé fejlődött ki.

Az esküvőt náratlan izgalom előzte meg, mert előzőleg az a hír járta, hogy Vilmos excsászár ezt az alkalmat használja fel, hogy visszatérjen Németországba. Ez nem történt meg, de megjelent a különböző királyi családok 67 képviselője, köztük számos exuralkodó és trónkövetelő is. Így Ferdinánd volt bolgár király, Ruprecht bajor herceg, volt trónörökös, Cirill nagyherceg — akit mint orosz cárnőt hívtak meg és

állagtalanai közé. De hiszen ők, a franciák, még rosszabbak nálunk: ők belelőttek a mi pítész és egészséges katonáink soraiba!

Ez a néhány szó sarkigazságszerű jellemzése a háborúnak.

Legyilkolja a tehetetleneket, ami ördögi. S legyilkolja az életerőseket, ami állati.

A szakaszvezető és az orosz közvitéz közel-harca egymagában az egész háború.

Mi, 1914. és 1918. korosztályai tisztában vagyunk ezzel.

Sajnos azonban, fiatal barátom, önt már félrevezetik.

★

Mintán a töke telhetetlen, mint a görény s újabb profitra vágyik, a háború ismét itt kísért előttünk.

Az ön lelkét és értelmét, amely nem edződött kőkeményre a tapasztalatok és emlékek kohójában, gőzrelvel készítek alkalmassá és fogékonná a frontok borzalmi számára. A legújabb szer, amit beadagolnak, a hősök és vezérek kultusza, erős sovínizmussal és a meghódításra váró területek lakosságának gyűlöletével keverve.

Ha jól megfigyeli, elkezdődött a generálisok messiánizálása. A köznapokban majd felhívás érkezik önhez, hogy járuljon hozzá tehetségéhez képest ennek és ennek a tábornoknak a szoborművéhez, hogy az érchevé-

még sokan. A nászajándékok között Hindenburg elnök ajándéka is szerepelt.

A birodalmi hadügyminiszterium elrendelte, hogy a véderő két ezrede az esküvőre Koburgba menjen, hogy ott disz-örseget álljon és biztosítsa a rendet. — Azonkívül a hitlerista rohamcsapatok és az acélszakosok szervezetei rendeztek nagy katonai parádét a királyi látogatók tiszteletére. Számos monarchista beszéd hangozott el, amelyek közül a legnyitabb volt a hitlerista Everlingé. A szónok kijelentette, hogy a császárság visszaállításaért folyó harc Németországban most már nem is kockázat, hiszen a restauráció már nem a távoli jövőben rejlik, hanem biztos következménye lesz a köztársasági alkotmány reformjának, amelyet most készít elő a kormány.

Megsebesítette fiát a részeg soffőr, majd öngyilkos lett

Temesvár, október 22.

A zombolyai határállomáshoz közel, szerb területen fekvő Nagykikindán megrendítő családi dráma játszódott le. Gyémánt István soffőr rossz viszonyban élt feleségével, mert az folyton szidta részegkedése miatt. Tegnap hajnalban Gyémánt még kapatosabb állapotban tért bába, mint rendesen. Az asszony rákezdte a szidalmazást, mire férje ütésekkal válaszolt. A szülők veszekedésére felébredt négyéves gyermekük és megrémülten ugrott ki ágyacskájából. Majd a veszekedőkhez futott és rákiabált részeg ap-jára.

Gyémántot a végtelenségig kihozta sodrából, hogy a gyermek anyja pártjára állt. Lekapta a falról vadászfegyverét és rálőtt a gyerekre, de csak lábán sebesítette meg. A vér látása hirtelen kizozanitotta az apát s miközben felesége a sebet kötöztette, kétségbeesetten rohant ki az udvarra. Itt, még a borgőztől hajlva és önvádaktól is kizozva, szájába vette a fegyver csövét és megrántotta a ravaszt. A golyó szétrocskolt a fejét és azonnal meghalt. A családi dráma az egész környéken nagy megdöbbenést keltett.

Törvény védi a rádióvétel tisztaságát

Aki a rádiózást zavarja 1000—10.000 lej bírságot fizet

Bukarest, október 22

A parlament őszi ülészakának törvényesülésében szavazták meg azt a javaslatot, amely most már törvényverőre emel kedvén végre meg tudja védeni a rádióhallgatókat a szomszédos rádiókészülékek kibírhatatlan fűtveitől, továbbá az ipari, háztartási és orvosi berendezések elektromos zavaraitól.

Erre a törvényre már régen szükség volt, mert a méregdrága rádióelőfizetési díjak fejében sehol sem szolgáltatják ki a rádióhallgatókat a környék felőlőtlenségének és lelkiismeretlenségének, mint éppen minálunk.

Eppen ezért szükségesnek látnak a megsavazott rádióvédelmi törvényt teljes részletességben ismertetni s annak rendelkező pontjait sorrendben közölni:

1. Minden rádiótulajdonos, aki előfizetési díjat idejében kifizette, jogot formálhat ahhoz, hogy vétele tiszta és zavarmentessé legyen.

2. Gyárit vagy más üzemek kötelesek elektromos berendezéseiket zavar-

szűrőkkel ellátni, hogy ezáltal is kiküszöbölhető legyenek a tiszta vételt zavaró zörrejforrások.

3. Azoknak a rádiótulajdosoknak, akiknek vételét zavarják, jogukban áll a helyszínen levő törvényszék, vagy járársbírság elnökénél a büntető törvénykönyv alapján követelni a zavar megszüntetését és ezenkívül bizonyos kártérítésre is igényt tarthat.

4. Azokat, akik elektromos berendezéseikkel a rádióvétel tisztaságát zavarják, 1000-tól 10.000 lejig terjedő pénzbírsággal sújtják.

5. Legkésőbb egy hónappal e törvény életbeléptetése után a közlekedésügyi miniszterium a román rádiótársasággal, a villamosművek és a rádióhallgatók megbízottainak bevonásával köteles egy közzétett szabályzatot kidolgozni, amely a közelebbi teendőik részleteit körvonala. A kirótt pénzbírságok a Nemzeti Bank pénztárához folynak be a rádióalap javára.

BUDAPEST

Svábhegyi subalpin (430 m.)

diétás gyógyintézet,

Szanatórium

Legidősebb és leghíresebb

matikus és fizikus

már heti 140 P-től

látást nyújt orvosi felügyelettel, 5-6 szori étkezéssel, vizkúrával, fűtéssel együtt.

setti figura figyelmeztesse a polgárságot, mily édes dolog a hazáért meghalni. Ezek a szobrok ott fognak díszelni minden város főterén, amint minden újság főhelyén — ezt is megfigyelheti — e pillanatban egyik, vagy másik szomszédállam háborus propagandája s a vele kapcsolatos ellenpropaganda díszel. Sőt mi több, az ország legnagyobb lapja s hó végéig kezdve sorozatos előadásokat rendez az ország összes városaiban s ez előadásokon a hon összes hazafias egyleteivel karöltve igyekezik „felvilágosítani” az ifjúságot a veszély felől, amely fenyeget s amelyet ki-méletlen karokkal vissza kellend verni. Gyors egymásutánban jelennek meg a háborus emlékiratok, amelyek gözölgönek a hadi gloriától s amelyek — mint legutóbb Joffre generalissimuszé is a marnai csatáról, — valóság-gal megcsurgatja a nyálunkat egy kis jó pergőtt és közelharc után.

Minden a legjobb úton van arra, hogy százmillió ember bebuja a tömegsirokba.

Elő szó, nyomtatott betű, fénykép és dom-bormű, szobor és irodalom, sajtó és költészet, valósággal belepofozza az öntudatlanokat a háborus lázba.

Ilyen körülmények között, elhiheti, nem lehetünk közömbösek mi, akik tudjuk jól, mire megy ki a játék.

Akikben a békecévek önző és rothadt indi-vidiálmuszát a kollektív érzés és értelem világa váltotta föl. Akik kötelességet érzünk nemcsak magunkkal, hanem önnel szemben is.

S reméljük, hogy meghallgat bennünket is, mielőtt félrevezetné magát s engedné, hogy egy srappell-spricc kifolyassa a két szemé világát.

★

A háború, ha általánosságban beszélünk el-lene, ha idegen, ismeretlen, régi emberek tragédiáját mondjuk el, ha csupán nagy vorásokban jelentkezik előttünk, nem borzasztó. Ezért szólaljon meg mindenki, akinek mon-danivalója van.

Sokszázerezen élünk ezen a földdarabon, a kik telve vagyunk a legnagyobb, leg-szorítóbb élményekkel.

Katonák, akik a fronton voltak. Félábuak. Vakok. Nyavalyatörősek. Éhező rokkantak. Hadiözvegyek. Árvák. Észak és dél ismeretlen hósej. A hinterland ninostelenjei.

Szólaljanak meg névvel, közvetlenül, egy-máshoz. Előadásuk úgy hathat, mint a köz-vetlen esemény.

Hízen ismerjük egymást.

E sorok írója*) szívesen vállalná az anyag összegyűjtését és feldolgozását. Óriási kiál-tásnak képzeli e munkát, egy országgrsz kol-lektív élményének és tiltakozásának. Rendki-vüli hatása lehet.

S megtettük kötelességünket.

Egyetlen levéllel ön korszerű munkát vál-lalhat a vandál pusztítás elleni küzdelemben.

Ha felfedjük sebeinket, esetleg megóvhat-juk fiainkat attól, hogy átvegyék a bosnyák szakaszvezető szerepét.

Vagy a muszka gyalogos sírhelyét a gali-ciai ugar fagyos gödrében.

*) Címe: Bukarest, Bul. Schitu Magurea-nu 21.

Sikkasztott a brailai kórház gondnoka

Braila, október 22

A brailai városi kórházban súlyos visszaéléseket fedeztek fel, amelyeket Somnea György, az intézet adminisztrá-ció vezetője követett el. A városi tá-nács bizottságot küldött ki, amely ala-posnak találta a vádakat és átadta az ügyvet iratokkal és bizonyítékokkal együtt az ügyvédségnek. Somnea idő-közben eltávozott a városból és előáll-tási parancsot bocsátottak ki ellene. Tegnap elővezették a brailai ügyvé-ségre, ahol kihallgatták, de nem tartóztatták le. Az elsikkasztott összegekről és az ügy részleteiről a nyomozás érde-kében még nem adtak ki részletes je-lentést.

A külföldiek pénzét ezentul a vámfőnök be-vezeti az utlevelekbe

Bukarest, október 22.

A Banca Nationala legújabb rendelete szorint a devizaellenőrzési előírások az orszá-gból távozó idegen állampolgároknak is vonatkoznak.

A külföldiek által magukkal hozott pénz-összegeket ezentul a határvám főnöke az utlevekbe bevezeti.

2 és fél évet kapott a goromba őrmester

Nagyszeben, október 22
A nagyszebeni hadbíróóság engedetlen-
sége és fölöttes hatósága megsértése miatt
2 évi börtönrre ítélte Ruseni Constantin
tüzérőrmestert.

Ruseni ugyanis több ízben csunya bot-
ránvt csapott a szállásadónőjével s az
összes lakókkal, úgy hogy azok jelen-
tést tettek az esetről Alemanu ezredes-
nek. Az ezredes a katonai parancsnok-
ságra hívta Rusenit, aki vele szemben is
folytatta durvaságait:

— Mit keres itt, ha rendet akar csinál-
ni menjen a laktányába! — mondotta a
felettesének.

— Itt én vagyok az ur és nem megyek
a parancsnokságra, csak írásbeli pa-
rancsra!

Ítélethirdetés után Rusenit a katonai
fogházba szállították.

Autószerencsétlenség a pécsi országúton

Budapest, október 22
Ma reggel a pécsi országúton borzal-
mas szerencsétlenség történt egy teher-
autóval, amely szemet szállított Buda-
pestre. A megrakott jármű előzni akart
egy parasztszekeret és a sikos uttestről
hirtelen bezuhan a négy méter mélysé-
gű árokba. Wallenhausner István segédfu-
varos szörnyethalt. Bérés János sofőr
és Nász budapesti kereskedő súlyosan
megsebesültek.

Belejezték a budapesti professzionista birkózó- bajnokságokat

Budapest, október 22
Budapesten pénteken este fejezték be
a professzionista birkózóbajnokságokat.
A nehézsúlyban első lett Jago (eszt),
második Martinov, a bulgár Herkules.
A középsúly győztese Nagy Béla ma-
gvar, második Wihonen. A szabadstilu-
su birkózás bajnoka Czaja János ma-
gvar birkózóbajnok lett.

Megszökött egy fegyenc a nagyszebeni fogházból

Nagyszeben, október 22
Veszedelemes fegyenc szökött meg teg-
nap a nagyszebeni katonai fogházból.
Hagman Mihály katonát néhány évvel
előtt embereölésért két évi fegyházra
ítélték embereölésért és kötelezték egy
50 ezer lejes kártérítési összeg kifizeté-
sére. Az áldozat szülei ezt a követelést
eladták Buju Constantin ottani nvugdi-
asnak. Mikor Hagman a két évi bünte-
tést kitöltötte, hazament Musetesten la-
kó szüleihez, akik elkeveredett szemre-
hánvást tettek neki, mert Buju állandó-
an kizárta őket az 50 ezer lejért. A fiu
ekkor bosszút forralt. Egy ízben becsalta
egy koresmába Buju, azzal, hogy a zá-
logba tartott földéből visszavásárol egy
részt. Amíg az öreg ember a nvugtát alá-
írta, Buju hátulról négy kesszurással
megölte. Hadbíróóság elé állították, ahol
olyan durván viselkedett, hogy emiatt
két évi katonai fogházra és a zvilksóság-
ért öt évi kényszermunkára ítélték.
Hagman szökése annál titokzatosabb,
mivel állandóan megvasalva tartották.

A szökött katona

Öngyilkosságot követett el, mert nem bírta, hogy feleségére valaki is szemelvessen

Brassó, október 22.
A Vár-utcán lévő Continental szálló-
dában szombaton reggel kilenc órákor
öngyilkosságot követett el Rovintescu
Costel 22 éves bukaresti katonaszöke-
vény.

Rovintescu ugyanis a bukaresti kato-
nai térképészeti intézetben szolgált,
azonban onnan megszökött. Állítólag
azért, mert 21 éves feleségére olyan fél-
tékeny volt, hogy nem bírta egyedül
hagyni. Kedden feleségével együtt Bras-
sóba jött, ahol a Continental szálloda-
ban vettek ki szobát. Mivel teljesen
pénz nélkül állottak, az asszony kérte,
hogy menjen vissza a fővárosba és je-
lentkezzen a katonaságnál. Erről a férfi
hallani sem akart. Napirenden voltak a
féltekenységi jelenetek s Rovintescu
több ízben fenyegetőzött már azzal, hogy
mert az asszony nem szereti eléggé, ön-
gyilkosságot követ el.

Pénteken Rovintescu felesége találko-

Francia lapok írják:

Lengyelország érdeke a román-orosz megneemtámadási szerződés megkötése

Páris, október 22.
Amióta a Vajda-kormány lemondott,
a francia kormány félhivatalosának te-
kinthető Temps hasábjain naponta je-
lennek meg a Románia helyzetével fog-
lalkozó cikkek. A francia félhivatalos
pénteki számának vezércikkei is Romá-
niával foglalkozik és azokról a felada-
tokról beszél, amelyet a Maniu-Titules-
cu-kabinetnek kell sürgősen megoldania.
A Temps megállapítja, hogy Francia-
országnak igen komoly érdekei fűződ-
nek a román-orosz megneemtámadási
egyezmény megkötéséhez. Különösen
Lengyelország szempontjából fontos a
román-orosz megállapodás tető alá hozá-

sa, mert amíg ez nincsen meg, Lengyel-
ország számára semmit sem jelent a már
aláírt lengyel-orosz megneemtámadási
szerződés.

Az orosz probléma más vonatkozásban
szerepelt az angol alsóház pénteki ülésén
is. Baldwin az angol-orosz kereskedelmi
egyezmény felbonthatásával kapcsolatban
kijelentette, hogy ez a szerződés már az
ottawai megállapodások előtt sem elé-
gítette ki Angliát, mert túlságosan sok
előnyt biztosított a szovjet számára. —
Anlia azonban hajlandó új szerződést is
kötni a szovjettel, de csak az angol érde-
kek legmesszebbmenő biztosításának
alapján.

Megalakult az új cseh kormány

Pártpolitikai szempontból ez a kormány
is olyan, mint a régi

Prága, október 22.

A cseh kormány válsága végleg eisi-
mult.

A lemondott Udrzal miniszterelnök kor-
mánya pénteken délelőtt még utolsó mi-
nisztertanácsot tartott s azon elhatározta,
hogy szombaton délelőtt Massaryk elnök
előtt bejelenti a kormány végleges le-
mondását.

Az új designált miniszterelnök, Malypetr
képviselőházi elnök is befejezte kor-
mánvalakítási kísérleteit és éjszakára ösz-
szeállította kormány tagjainak névsorát,
amely a következő:

Miniszterelnök: Malypetr (cseh agrári-
us), külügyminiszter: Benes (cseh nemzeti
szocialista), pénzügyminiszter: Trapl dr.
(cseh nemzetiszocialista), munkaügyi mi-
niszter: Dosztalek (cseh klerikális), keres-
kedelmi miniszter: Matousek (nemzeti de-
mokrata), földművelésügyi miniszter: Hod-
zsa Milán (cseh agrárius), hadügyminisz-
ter: Brodak (cseh agrárius), egészségügyi
miniszter: Spina (német agrárius), népe-
sedésügyi miniszter: Cech (német szoci-
áldemokrata), postaügyi miniszter: Fran-
ke (cseh nemzetiszocialista), vasutügyi
miniszter: Behin (cseh szociáldemokrata),
igazságügyminiszter: Meissner (cseh szoci-
áldemokrata), egyesítési miniszter:
Schramek (cseh klerikális), közoktatás-
ügyi miniszter: Dérer (cseh szociáldemok-
rata). A belügyminiszteri állásra Cerny
morvaországi tartományi elnököt szemel-
ték ki. A kormány újjaalakításával kap-
csolatban a közéletmezési minisztériumot
megszüntették.

Az új kormány névsorát Malypetr mi-
niszterelnök a délelőtti folyamán már be-
is terjesztette Massaryk elnöknek, aki —
miután Udrzal miniszterelnök a kormány

lemnódását formálisan is betérjesztette —
Malypetr névsorát elfogadta.

Az új kormány kinevezése után Udrzal
azonnal visszautazott Karlsbadba.

Megállapítható, hogy az új csehszlovák
kormány pártpolitikai szempontból tel-
jesen azonos a régivel, mert az új kabi-
net tagjai is a régi többségi pártokból
kerültek ki. Az új miniszterek egyébként
a multban már mind viseltek miniszteri
tárcát, tehát nem új emberek a csehszlo-
vák köztársaság ügyeinek intézésében.

NEM IGAZ, HOGY

FELOSZLIK

az ELBE, csak hallatlanul

OLCSÓ ÁRAKON ÁRUL!

MUTATVÁNYARAK:

Gyermek téli harisnya . . .	Lei	9
Férfi zokni . . .	"	10
Gyermek reformnadrág . . .	"	19
Női téli harisnya . . .	"	22
Női reformnadrág . . .	"	30
Férfi sportharinya . . .	"	30
Női gyapju harisnya . . .	"	35
Gyermek alsó trico (kezes, lábás) . . .	"	42
Gyapju baretta . . .	"	42
Női gyapju reformnadrág . . .	"	70
Gyapju sál, sapkával . . .	"	84
Nőr és férfi gyapju pullover . . .	"	99
Női gyapju kabát . . .	"	189
Női gyapju ruha . . .	"	231
Női gyapju divatmellény . . .	"	260

Ezenkívül még rengeteg itt fel nem sorolható
téli cikk, hasonló, hallatlanul olcsó áron!

ELBE HARISNYAHÁZ

BRASSO, KAPU-U. 42. (új sz.)

A kozmikus sugarak rejtélye

Irta: August Piccard

Piccard tanár legutóbbi sztratoszférarepülése lassan kezd a feledés homályába merülni, senki nem emlékszik már a brüsszeli professzor egyedülálló vállalkozására, amikor Piccard közben feldolgozta 16 ezer méteres magassági repülésének eredményeit és azokat most már a nagy nyilvánosság elé hozza. Piccard professzor tudományos cikkéből, amelyet most tett közzé a világlapokban, a következő részleteket közöljük:

— Bár megfigyeléseink eredményét még nem teljesen dolgoztuk fel, annyi már bizonyos, hogy eddig semmi nem igazolódott be és hogy a kozmikus sugárzás továbbra is feltétlenül létezik. Vizsgáltam abban a helyzetben vagyunk, hogy felülvizsgáljuk azt a feltevésünket, amelyet első sztratoszférarepülésünk után felállítottunk. Következtetésünk a következő: Ha a kozmikus sugárzás a kozmikus léren kívül ér bennünket és ha a tér homogén, úgy a sugárzásnak viszonylagosan fokozódnia kellene ama levegőtömeggel arányban, amelyet a felszálló légkömből átszel. Más szóval: a sugárzásnak minden centiméterre, amellyel a barométer esik, megfelelő százalékarányban emelkednie kellene. Ha a sugárzás nem homogén, hanem különböző kozmikus sugarakból tevődik össze, úgy viszonylagosan több ugynevezett puha sugarat kellene a magasabb fekvésekben találnunk és a föld atmoszférájának magasabb rétegeiben nagyobbannak kellene lennie a sugárzásnak, mint ahogyan azt a sugárzás, törvényszerűsége lehetővé teszi. Ezzel szemben a magasabb rétegekben sem nagyobb, sem állandóbb sugárzás, ellenkezőleg a sugárzás kisebb mértékben fokozódott a magasabb rétegekben, mint ahogyan az elméleteink alapján feltételeztük. Regener tanár, aki utas nélküli kísérleti légkömbjét sokal magasabb rétegekbe bocsátotta fel, mint ahova mi eljutottunk, ezt a tényt már a nyáron felfedezte. Regener ballonjai olyan magasságot értek el, ahol a barométer 25 milliméteres nyomást mutatott. Nálunk a barométer a legmagasabb helyen 72 és fél millimétert mutatott. A mikor első repülésünk alkalmával elérkeztünk a 15.780 méteres magasságra, a barométer 75.2-öt mutatott. Azok a számadatok, amelyeket a légkömből olvastunk le műszereinkről, megerősítették a Regener professzor által kísérleti légkömbös útján megállapított számításokat.

A jelenségek megmagyarázására két elméletet lehet felállítani: 1. a kozmikus sugárzás nem a kozmikus térből származik, hanem a föld atmoszférájának legmagasabb rétegében képződik; 2. a kemény és átható erejű kozmikus sugarak ugyan a kozmikus térből jönnek, annak puhább ionizált alkatrészei azonban szekundér jellegűek és azokat a kemény sugaraknak a levegőmolekulákra gyakorolt hatása idézi elő. Ha a második elmélet helyes, úgy a további alkatrészek hiányát annak feltételezése teszi érthetővé, hogy a kozmikus sugarak a kozmikus tér lényegesen ritkább szubstanciájában képződnek, avagy hogy a föld magnetikus ereje a kozmetikus sugarak puha alkatrészeinek a mágneses sarkok felé való elhajlását idézi elő, ahova éppen ezért újabb expedícióra van szükség. Remélem, hogy hamarosan megvizsgálhatjuk Hudson-Bay környékén is a sztratoszférát. Ettől a repülésünkől várom elméleteink megerősítését.

Méréseinknél azt a készüléket használtuk, amelyet a fizikusok Geiger-féle csöveknek neveznek. Ez a készülék főleg egy hosszukás ionizáló kamrából, egy mérőcsőből és egy erősítőből áll, amely a robbanásokat hallhatóvá teszi. Ezek a robbanások akkor következnek be, amikor a kozmikus sugarak a csőbe való behatoláskor előidéznek az ionizációt. Ha a sugarak merőlegesen esnek a csőre, úgy természetesen nagyobb számú sugár éri a csövet, mintha párhuzamosan vagy vízszintesen érik a sugarak a csövet. Brüsszelben ezzel a készülékkel kísérleteket végeztünk és többszáz lábnyi távolságból megállapítottuk egy körhízi helyét, ahol rádiumkészlet volt. Meglepetésünkre a sztratoszférában nem észleltünk különbségeket, amelyek a sugarak irányának különbözőségeiből állottak volna elő. A cső akár merőleges, akár vízszintes helyzetben volt is, a sugarak száma bizonyos időkben ugyanaz maradt. A föld zörejeinek hiánya, amelyek nem érnek el a sztratoszférába, lehetővé tette a legpontosabb megfigyelést. Véleményem szerint ezek a jelenségek azt mutatják, hogy a kozmikus sugárzás a föld atmoszférájának felső rétegében képződik, ott, ahol légkömbünk volt, még pedig fölöttünk, alattunk és mellettünk. A

Az ukrainai parasztfelkelést csak borzalmas vérontással tudják elnyomni

Varsó, október 22.

Az ukrán parasztok felkelése egyre nagyobb méreteket ölt. Hivatalos jelentések csak számkavarral írják le a véres eseményeket, de nem tagadják, hogy egész Északukrajnában elkeseredett harcok folynak a lengyel sorkatonaság és a szabadsáparatokba verődött parasztság között. A lengyel távirati iroda több

szinteséget tanúsít, mint a jugoszláv.

A lengyel katonaság példátlan szigorral jár el a felkelők ellen. Tömegesen vetik börtönbe a parasztokat és banditáknak nyilvánítva őket, vészbiróságok elé állítják. Ezek a rögtönzött hadbiróságok a „politikai banditizmust” halállal büntetik. Az ukrainai parasztfelkelést borzalmas vérontással tudják csak elnyomni.

November 17-ig be kell jelenteni az autófuvarozási engedélyeket

Bukarest, október 22

A közfuvarozási törvény módosítása, a melyről korábban is hírt adtunk, már életbelépett és alapos csapást mért a mai vállalkozókra. A rendelkezések közül néhánnyal fontosabbakat közölünk:

Amíg a kormány a harmadik szakaszban előírt közfuvarozási részmet megkezdte, a közlekedésügyi minisztérium ideiglenes engedélyeket adhat ki személy-, podgvász és autófuvarozásra. Ezek az engedélyek azonban minden külön felmondás nélkül azonnal hatályukat veszítik, mielőtt az állami monopol járára árlejtéssel megalakul a közfuvarozási vállalat. Az ideiglenes engedélyek tulajdonosai az autóbuszforgalom minden utasa után kilométerenkint 6 banit, turakocsiforgalomban 10 banit fizetnek az utpénztárnak, míg a vasúttal párhuzamos vonalakon minden autóbusz-utas

kilométerenkint 16 turakocsi-utasok után pedig 24 banit. A drágább taxa alá eső utvonakat minisztertanácsi határozat jelöli ki. A postát is szállító autóbuszok 20 százalékos engedményt élveznek. A teherszállító és ciszternakocsik taxáját a legmagasabb rakodóképesség szerint állapítják meg, tekintet nélkül a fuvarozott áru minőségére és súlyára. A rendes utvonalakon ez a díj tonnánként és kilométerenkint 1 lej, a vasúttal párhuzamos vonalakon 5 lej.

Mindazon vállalkozók, akiknek bármely közhatóságtól kiadott ideiglenes megállapodásuk vagy koncessziójuk van, 1932 november 17-ig bejárólágot kötelesek részletes bejelentést tenni a miniszteriumnak, csatolva az engedély hiteles másolatát és a hajtási engedély kópiáját, amely 6 hónapnál régebb nem lehet.

A minisztérium külön szabályrendeletet ad ki a törvény végrehajtására.

Egy millió lejt ajánlottak a feketeszeszések a bűnügyi aktákért

Kolozsvár, október 22

A kolozsvári ügyvédségen tervezett aktalapás ügyében, amellyel már foglalkoztunk, újabb szenzációs fordulat híre érkezik. Biraescu főügyész és Draghiciu igazgatók lázasan folytatják a vizsgálatot annak felderítésére, hogy a betörési kísérletnek kik az értelmi szerzői. Hír szerint ezeknek a kiletét már fel is fedezték. A betörés tudvalevőleg nem sikerült, mert a kérdéses kompromittáló iratokat a főügyész két nappal előbb ha-

zavítta lakására.

Megtudták a nyomozó hatóságok azt is, hogy az illető urak, még mielőtt a betörést megrendezték volna, síma uton igyekeztek hozzájutni az iratokhoz és kerék egymillió lejt ajánlottak fel valakinek, ha azokat kisempészi az ügyészségről. Ma újabb névtelen feljelentés érkezett az ügyészségre, amely értékes felvilágosításokat tartalmaz s amelyek segítségével most már minden valószínűség szerint elfogják a feketeszesz-gangstereket.

A német és magyar nyelvek intenzívebb tanítását rendelik el a csehszlovák hadseregben

Prága, október 22

A nemzetvédelmi minisztérium a közeli jövőben rendeltet ad ki, melyben ki fogja mondani, hogy a csehszlovák hadsereg tisztjeinek és őrmestereinek az államnyelven kívül kisebbik nyelveket, elsősorban a magyar és német nyelvet is beszélniük kell.

A kisebbségi nyelvtudás a minisztérium szerint elengedhetetlen feltétele a kisebbségekhez tartozó katonák kiképzésének.

Az őrmesterek és tisztek a magyar és német anyanyelvű katonákkal legalább kezdetben kötelesek lesznek magyarul és németül beszélni és anyanyelvükön kell a kiképzéssel kapcsolatos magyarázatokat megtartaniok. A katonai akadémiákon nagyobb súlyt kell helyezni a jövőben a német nyelvtanításra. — Megjegyzendő, hogy a német nyelvórak számát már tavaly emelték. A hivatalos katonai lapoknak a jövőben magyar és német nyelvű mellékletei is lesznek.

Megvadult lovak a vásáron eltapostak egy kilencéves gyereket és egy asszonyt

Ermihályfalva, október 22.

A csütörtöki hetipiacon óriási forgalom volt. A terményes szekerek egymás mellett sorakoztak, amikor az egyikről legurult néhány fő káposzta. Almássy Lajosné 39 éves asszony odaszaladt, hogy azokat felvegye. A háta mögött jött Harascsók János gálóspetri gazda szekere. A lovak egy közeledő autótól

föld felszínén tartózkodó emberek számára a kozmikus sugárzás felülről jön és ugyanolyan irányba van, mint az esőnek, amely a felhőből aláesik. A sztratoszférában megfigyeltük, hogy a kozmikus sugarak minden oldalról egyidőben és egyformán érik a megfigyelőt. A kozmikus jelenségek titkának megfejtése valószínűleg nemcsak az elvont tudomány, hanem a gyakorlati technika számára is haladást jelentenek. A jövő olcsó hajtóereje, az atomok és molekulák szétrombolásából származó óriási energiákra gondolok, amelyek még kihasználatlanok. Bár ezeknek a lehetőségeknek a megvalósítása a jövő generáció feladata, ezek mégsem tartoznak az álmok, hanem a fizikai realitások körébe.

megijedtek és rohanni kezdtek. Elütötték az ut közepén álldogáló Páskuj Albert 9 éves gyereket, majd Almássy Lajosné is keresztül gázoltak. Páskuj Lajos életveszélyes sérülésekkel, Almássy pedig kar- és koponyatöréssel a nagyváradi kórházba szállították. Harascsók Jánost őrizetbe vették, mert valószínű, hogy az ő vigyázatlansága okozta a szerencsétlenséget.

IFJUSÁG SZÉPSÉG
FINOM SIMA
ARCBÖR

D'Argy PUDER
ÁLTAL

Egy ajándék
Minden nagy doboz
puder egy üvegcsé illatszer
tartalmaz.

Inségadót vezettelet be

Gömbös Gyula, a munkanélküliek segélyezésére

Budapest, október 22.

Az új magyar kormány megtalálta azt a formát, amely mellett a munkanélküliek és inségesek téli segélyezését meg tudják valósítani. Ennek a célnak szolgálataiban a kormány rendeletben utasította a városokat: községeket, hogy önmaguk vessenek ki a lakosságra inségadót, amelyből az arra szorulókat támogatni tudják.

A kormány rendelete szerint az inségadót a következő alapon biztosítják: a jövedelmi adó és a társulati adó után 20 —, az általános kereseti adó után 2 százalék többletet vetnek ki.

Szó van arról is, hogy a mezőgazdasági munkásság megsegítésére is alapot teremtsenek.

— Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesóvánvodás, sápadtság, mirigybetegségek, bőrkütiések, kelések, furunkulusok eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz szabályozza a belek annvára fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérferfia meggyőződött arról, hogy a valódi Ferenc József víz hatása mindig kitűnően beválik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Beomlott a gyöngyösi kőbánya

Gyöngyös, október 22

A gyöngyösi kőbányánál sulvos szerencsétlenség történt. A bányá falai beomlottak és több munkást maguk alá temettek. Eddig négy halottat emeltek ki az omladékok alól, de biztosra veszik, hogy legalább három munkás még odaveszett a katasztrófa alkalmával. Patakylóklókezelő olyan sulvos sérülésekkel menekült meg, hogy életbenmaradásához nem sok remény van. A mentési munkálatokat azonban még nem kezdhették meg, mert attól lehet tartani, hogy a bányamég látszólag épen álló falai is beomlanak.

Újabb pénzhamisító bandát fogtak el a Regátban

Kevés a pénz — csinálnak az emberek

Bals, október 22.

A Bals melletti Popancălesti községben a rendőrség újabb pénzhamisító bandát fogott el. A banda Tache Nicolau házában rendezte be műhelyét. A pénzverő gép 800 kilogramm nehéz. Egyelőre Tache Nicolau, Ilie Radulescut, Nae Gheorghiu és Corcoveanu Pandelet tartóztatták le, azonban további letartóztatások várhatók. Tache Nicolau szerint a bandát Szabó Lajos olthévi gazda szerveztette, aki már több ízben volt pénzhamisítási ügyekbe belekeverve.

A Groedel-család tagjainak elkeseredett harca a százmilliós örökség körül

Báró Groedel Hermanné Máramaros-szigetre menekült fiai zaklatása elől

Budapest, október 22
Itt Erdélyben néhány beavatott emberen kívül csak igen kevesen tudják, hogy az Európaszerte ismert Groedel-család tagjai között milyen elkeseredett harc tombol Groedel Hermann báró fantasztikus hagyatéka körül. Ennek a családi viszálynak legújabb fejezete az a rágalmazási per, amelyet most tárgyal a budapesti központi bíróságszék.

A per vádlottja Sváb Jánosné, született Groedel Irén bárónő volt, panaszos a fivére, Groedel Richárd báró. A válmazási per oka egy levél, amelyet a bárónő ez év május 22-én írt fivérének Bécsbe, amely levélben a többi között az a kitétel is foglaltatik, hogy: „az eljárás amit ti velünk szemben követitek, közönséges zsarolás”.

Vámoscher báró kérdésére, hogy nem lehet-e az ügyet békésen elintézni, a bárónő határozottan nemmel válaszolt. Bizonyítás elrendelését kéri arra vonatkozólag, hogy

fivére ki akarta őket forgatni az örökségből.

A levél megírása tehát teljesen indokolt volt.

Elmondta azután, hogy apjuk halála után családi szerződést kötöttek, amelyben özevgy anyiuk és három nőörökös fivéreiket bízták meg a vagyon kezelésével de azzal a megszorítással, hogy

nagyobb üzleti akciókat csak mindnyájuk hozzájárulásával kezdhettek.

A szerződés értelmében a három nővér egyenként havi 4000 svájci frank apaszt élvez havonként, anyiuk pedig havi 8000 svájci frankot. A fivéreik egyideig tiszteletben is tartották a megállapodást, ez év májusában azonban

beszüntették az összes járadékok fizetését

és követelték anyiuktól, hogy mondjon le a procura jogáról, mellvel még férje ruházta fel. Mivel anyiuk e követelésnek nem tett eleget, Svájcban az Internationale Trust A. G. — mely a Groedel vagyon holdingja volt — rendkívüli közgyűlést hívott össze, amelyben kimondták, hogy

az összes résvényesek jelen vannak — holott csak három résvényes volt jelen, négyen hiányoztak — és hogy anyiuk a procura jogáról lemondott.

Ez a közgyűlési jelentés a svájci hivatalos lapban meg is jelent. Amikor ezt a nőörökösök megtudták,

tiltakoztak az eljárás ellen,

követelve, hogy a hamis közgyűlési jelentést vonják vissza.

Erre vonatkozóan kaptak is ígéretet, ez azonban nem történt meg, sőt

anyiuk ellen kilakoltatási eljárást indítottak Lendvay-utcai palotájukból,

amelyben már évtizedek óta lakott és beperelték néhány száz pengő központi fűtésért. Ez idő alatt pedig, amíg a fivére anyiuk és nővéreik zaklatásával foglalkoztak.

az osztrák és angol hitelezők aggodalommal figyelték a Groedel-honszern ügyeit, majd rövidesen a perek lavíná-

A nagyszombati járványbacillusok főfészke az utcák szeme

— mondja a főorvosi jelentés

Nagyszombati, október 22.

A nagyszombati városi orvosi hivatal jelentése szerint a múlt hónapban 16, ebben a hónapban pedig 14 tifusz és vörheny megbetegedés történt. Ezek közül 7 halálos volt. Erre, hogy újabb a veszedelmes járvány nem a gyerekek, hanem a felnőttek közül szedi áldozatait.

A járvány oka, hivatalos jelentés szerint, a folyók és patakok természetes jégének hűtési célokra való felhasználása, azonban sokkal valószínűbb, hogy a bacillusok főfészke az utcák árkaiban van, ahol semmiféle csatornázás nincsen és ahol a szemetet, ahelyett, hogy elszállítanák, napokig heverni hagyják.

ját indították ellenük.

Az özevgy

fiai folytatolagos zaklatása elől Máramaros-szigetre menekült,

fia, Richárd báró azonban még oda is utasítást küldött, hogy

anyja egy szál virágot nem téphet le a

Románia politikai bajainak oka: Besszarábia

— írja az Economist

London, október 22.

Az „Economist” nagy cikkben foglalkozik a romániai belpolitikai válsággal és megállapítja, hogy valamennyi utódállam bajainak közös kulforrása a tökéletesen békeszerződésben rejlik. Ezek a békeszerződések gazdaságilag életképtelen, apró egységeket teremtetek, amelyek most mind katasztrofális helyzetben vannak. Különösen sajnálatos, — mondja a lap a kisországoknak nyújtott kölcsönökre célozva, — az a rengeteg gazdasági áldozat, amelyet az önrendelkezési jog oltárán hoztak. A régi rendszer politikai ciódásai nem tűntek el a háború után sem, a régi politikai igazságtalanság helyébe még több új támadt. Románia politikai bajainak az oka: Besszarábia. Ebben a kérdésben a hajthatatlanság politikáját képviselő Titulescu győzött.

Titulescu győzelme a román politikában igen erős hatással lesz a külföldön. Megerősödik Franciaországban az amugy is egyre szilárduló nézet, hogy a kelet-európai szövetségek inkább teherként, semmint segítséget jelentenek.

Balkán jár szik a tüzzel

Ellenvezérkari kongresszust tartanak a kisantant államok

Varsó, október 22.

Megírtuk, hogy olasz és német kezdeményezésre, a két állam katonai delegátusainak vezetése alatt, tanácskozássra hívják össze a magyar, bolgár és albán hadseregek nagyvezérkarát. A kongresszus hír szerint a jövő év elején Budapesten lesz. A lengyel sajtó jelentése szerint a kisantant nem tűri szó nélkül a revíziós blokk hadseregeinek tanácskozássát és annak tüntető ellensúlyozásul ugyanabban az időpontban ugyancsak vezérkari kongresszust hív össze. Ez a tanácskozás Belgrádban lesz, részt vesznek rajta Csehszlovákia, Románia és Jugoszlávia hadseregének vezetői, a francia nagyvezérkar egyik vezető tábornokának elnöklése alatt.

slávia hadseregének vezetői, a francia nagyvezérkar egyik vezető tábornokának elnöklése alatt.

A lengyel sajtó nyíltan ír a Balkánon uralkodó ellentétokról, amelyek 1918 után éppugy fennállanak, mint 1914-ben. Ellenségeskedés létezik Jugoszlávia és Olaszország, valamint Albánia között, Magyarország és a kisantant államok között, továbbá Bulgária és Jugoszlávia között. Ha bármelyik balkáni ország harcba elegyedik a másikkal, lángborbul az egész Balkán. A tervezett katonai konferenciák tehát — mondják a lengyel lapok — elég jelentősek és fenyegetőek.

Idáig züllött a parlamenti élet Ausztriában is:

Tintatartóval bombázták egymást az osztrák honatyák

Bécs, október hó 22

Az osztrák nemzeti tanács őszi ülészaka már csütörtökön izgatott jelenetekkel kezdődött, a péntek délutáni ülésen pedig botrányos jelenetek és verekedések zailottak le. A vihart Fev őrnagy közbiztonsági államtitkárrá való kinevezése robbantotta ki. Dollfuss kancellár azzal indokolta a heimwehrista őrnagy kinevezését, hogy hervadhatatlan érdemeket szerzett a közrend fenntartása terén. — Buer Ottó volt szociáldemokrata kancellár heves szóvitába bocsátkozott Dollfussal, aki odakiabált neki:

— Maga bolsevik, maga nem demokratikus kormányzást akar, hanem proletárdiktatúrát!

Bauer erre visszavágott:

— Egy bolsevik is kedvesebb nekem, mint az olyan ember, aki meggyőződését hetenként áruba bocsátja!

A sértegetések folytatódtek, vihar keletkezett és egy heimwehrista tintatartót dobott Bauer felé, helvette azonban mást talált el.

Egy szociáldemokrata képviselő a tintatartót vissza akarta dobni, de részben párhívei, részben pedig más pártok képviselői lefogták. Erre a harcias honatyák az ülésterem egyik aitéján kiszaladt a fo-

lvósóra, nyilván azzal a szándékkal, hogy egy másik aitéjon jöjjen vissza. — Dollfuss kancellár azonban észrevette a szándékot és figyelmeztette a képviselőket, hogy társukat akadályozzák meg a tetlegesség folytatásában.

Ez meg is történt, de a hangulat olyan izgatottá vált, hogy az ülést fel kellett függeszteni.

A szociáldemokrata képviselők arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a parlamentet fel kell oszlatni. A nemzeti tanács elnöksége viszont azt közölte a képviselőkkel, hogy addig nem nyitja meg az ülést, amíg a pártok kölcsönösen nem gondoskodnak az ülések nyugodt lefolyásáról.

Az osztrák nemzeti tanács ülését délután fél 3 órakor nyitották meg újra s az elnök bejelentette, hogy a pártvezérek már kötelezettséget vállaltak arra, hogy hasonló botrányos jelenetek többé nem fordulnak elő. Az elnök ezután rendreutasította azokat a képviselőket, akik a botrányos rendezavarásban részesek voltak, különösen Lichteneggert, aki a tintatartót elröpítette.

Ezután a nagymeték bizalmatlansági indítványt jelentettek be a kormány ellen s ugyanakkor a szociáldemokraták is

indítványval jöttek a „kormány megbelevezésére” s egyúttal azt is követelték, hogy a választásokat november 27-re írják ki. De a választások kiírására vonatkozó indítványt 83 szavazattal 78 ellenében elvetették, a szociáldemokraták bizalmatlansági indítványát pedig visszavonták a nagymeték javára. A vita során aztán ezt a bizalmatlansági szavazatot is elvetették. S végül elvetették a szociáldemokratának azt az indítványát is, hogy a nemzeti tanács ülését keddre újra összehívják.

November 1-től

nem fizetnek betegsegélyzőilletéket a mezőgazdasági munkások

Bukarest, október 22

November 1-ével az erdélyi és bánáti mezőgazdasági munkások kikerültek a kötelező munkásbiztosítás alól, illetve a betegsegélyzőbe való beiratkozásuk csak fakultatív lesz. Az erről szóló törvény értelmében az industrializált mezőgazdasági üzemek és erdőmunkások továbbra is biztosítási kötelezettség alá esnek. Azokra a mezőgazdasági munkásokra és cselédekre vonatkozólag, akik mégis tagjai akarnak lenni a munkásbiztosítónak, a népjóléti minisztérium külön rendeletben fogja ennek feltételeit és a belőle származó jogokat megállapítani.

Az idők változnak

Már a walesi herceg sem olyan népszerű, mint régen

London, október 22

George angol királyi herceg tegnap látogatást tett London egyik munkásnegyedében, hogy ott a tengerészek ott-honát felavassa. A népszerű herceg megjelenésekor azonban ellenséges tüntetés kezdődött. Több kiáltás hangzott el a nyomorúság miatt, amelyben a munkások sinlődnék. A többség azonban loyális maradt és éljenzésével csakhamar elfojtatta a tüntető felkiáltásokat.

Közvetlenül a herceg megérkezése előtt a helyszínen munkanélküli tüntetést fojtott el a rendőrség. A tüntetők egyrésze erőszakkal be akart hatolni abba a helyiségbe, ahova a herceget várták, de a rendőrség megakadályozta őket. Három munkást letartóztattak és a tüntetőket szétzavarták, úgy hogy az otthon felavatását meg lehetett tartani.

5000 kúrtót találtak Magyarországon

Budapest, október 22.

Ember Sándor dr. ügyvéd vidéki birtokán az őszi gazdasági munkálatok során egy ősrégi kúrtót találtak. Az érdekes leletet megmutatták Tompa Ferenc muzeumi igazgatónak, aki megállapította, hogy lopótökformájú kagylóból készült primitív kúrt legalább 5000 éves. Amikor a földtől és szennytől megtisztították, Tompa igazgató megfújta az ősrégi hangszerszámot, amely mély, bugó hangon szólalt meg. Az érdekes lelet nagy szenzációt jelent a régészeti tudományban, mert eddig még sehol sem találtak ilyen régi, a történelem előtti időkből származó hangszert.

Megmotozzák ezentul Biharpuspökiben az utasokat

Nagyvárad, október 22.

Különös leirat érkezett ma a belügyminisztériumtól a biharpuspöki vármegyehez. Ebben a minisztérium arra utasítja a vámkezeget, hogy az árutazókat személyesen mottozzák meg, mert különböző visszaélésekről érkeztek jelentések. A rendelet valószínűleg összefüggésben van az utóbbi időben elharpódozott valutacsempészéssel.

Nő a munkaalkalom Németországban

München, október 22

A németországi ipari termelés néhány területén olyan nagy fellendülés mutatkozik, hogy az üzemek szakítottak az eddigi leépítési politikával és már megkezdették a munkások létszámának szaporítását. A híres müncheni sörfőzdék például azt határozták, hogy a munkáslétszámot 5 százalékkal emelik. Az esseni egyesület acélművek pedig közel 5000 munkást vesz fel, hogy a megnövekedett keresletnek eleget tessen.

Szép fehér fogak: Chlorodont

a csodásan üdítő borsmenta-fogpép.

Hírek

Nincs tél a FORUMBAN

A Forum-Mozgó igazgatósága közli a T közönséggel, hogy a hideg beálltával a mozgó nagytérmet kiegészítve működő, központi fűtéssel melegíti és így a terem bensőséges és meleg, akárcsak nyáron, elűntetve a téli kellemetlen hideg legkisebb jeleit is. Tisztelettel a Forum-Mozgó igazgatósága

Október
24
Hétfő

Róm. kath.: Ráfáel főa.

— Protestáns: Salamon. —
Görög: Arétasz és t. — Izraelita: 5695. Tisri. 24. — Napkelte: 6.51. — Napnyugt: 16.57.

Időjárásjelentés: Az európai államokból beérkező jelentések szerint a kontinens területe fölött az idő ismét szépre fordult. A budapesti Meteorológiai Intézet prognózisa szerint egyelőre enyhülő gyengén felhős idő várható.

A vámvizsgálat tündére

Irta: James O'Neil.

A Páris-brüsszeli expressz lassított. A határállomás épületei már feltűntek kelet felől. A szép, fiatal asszony ledobta a bársonypamlagra a könyvet, melyet eddig figyelmesen olvasott, levette a podgyászalóból kis bőrtáskáját és kiment a folyosóra. Amint az ablakhoz lépett, a szomszéd fülkéből elegáns, japakorbeli ur lépett ki a folyosóra és udvariasan megszólította:

— Parancolja, hogy lebecsáljam az ablakot?

A szép asszony csodálkozó pillantással mérte végig az udvarias idegent és mosolyogva szolt:

— Köszönöm, nem szükséges...

Az idegen nem távozott:

— Bocssáson meg... nem akartam terhére lenni... azaz... beállom, hogy Páris óta töröm a fejem, milyen ürüggyel tudnék megismernedni.

— S most az ablak megoldotta a problémát? — kérdezte az asszony és szembe fordult vele.

A férfi színlét alázatossággal hajította meg a fejét és nem felelt.

— Mondja, nem lenne egy nagy szíveséget, — kérdezte az asszony.

— Nagy örömmel!

— Akkor arra kérem, tegye ezt a kis táskát a podgyásza közé. A határállomáson táviratot kell feladnom. Ha a vámvizsgálattal kell időt eltöltenem, lekésem a táviratozásról. Ez a kis táská egyetlen podgyászm. Benne van az uti holmim.

Az idegen ur átvette a kis táskát és bevitte a fülkéjébe. A hölgy a fülke ajtajában megálloa kérte:

— Talán legjobb lenne, ha oda tenné a nagy táskája mögé. Ha egy kis szerencsénk van, meg se nézik. Nem szeretem, ha idegen emberek turkálnak a holmim közt.

Az ur a kis táskát elhelyezte nagy bőrdíjára mögé:

— Így talán jó lesz... — mondta nevetve. — Nagyszerű!

Közben a vonat megállt a szép asszony az állomás kijárata felé sietett.

— Az utlepetét kérem, asszonyom... — szólította meg a rendőrtisztviselő, aki a kijártnál állt.

Az asszony hanyag mozdulattal vette ki kézitáskájából az utlepetet és odaadta a tisztviselőnek, aki figyelmesen megnézte a fényképet és az aláírást, majd így szolt:

— Gervais Mária?

— Az vagyok, — felelte az asszony és észrevéve, hogy a tisztviselő két mögötte álló férfinak alig észrevehető jelt ad, hozzátette:

— Talán nincs valami rendben?

Erre már a két férfi egyike felelt:

— Asszonyom, jöjjön velünk feltűnés nélkül a rendőrszobára. Tessék előremenni... jobbról, az ötödik ajtó... mi majd követni fogjuk. Melyik kocsi van a podgyásza?

A szép asszony haragtól kipirult arccal tiltakozott, mire a rendőrtisztviselő így szolt:

— Saját érdekében kérjük, hogy ne okoskodjék, mert különben egyszerűen letartóztatjuk. Párisból telefonjelentés jött, hogy önnek vannak kis, zöld táskában a Place Vendôme-i ékszerablásból származó briliánsok és gyöngyök.

Az asszony gunyosan felkacagott:

— Csak nem hiszik, hogy ha ilyen kincs volna nálam, azt a pasut kocsiban hagynám őrizetlenül?

— Majd kiderül, hogy hova rejtette.

A rendőrszoba melletti öltözőben egy öreg asszony alapos motozás után kénytelen volt a rendőrtisztviselőnek azt jelenteni, hogy az idegen hölgnél semmi sem talált. Közben a vonat átkutató detektívek is azzal jöttek vissza, hogy a vonaton a zöld táskának nyomai sincs.

A rendőrtisztviselők összesutagtak:

— Ha nem találjuk meg nála, nem tartóztathatjuk le, mert nincs elfogató parancsunk,

— mondta a rendőrbiztos és a szép asszonyt udvarias mentegélődéssel elbocsátotta.

A fülkébe visszaérkezve, ez volt az első kérdése új ismerőséhez, aki a fülkéje ajtajában állt:

— Nos, volt vámvizsgálat?

— Nem vették észre a kis táskát, noha mindent felforgattak a fináncok. Hát a táviratot fel tudta adni?

— Hogyne... az ön figyelmessége révén nyugodtan el tudtam intézni. De mondja csak, hogy tudta a táskát olyan remekül eldugni?

— Dehogynem... — felelte a férfi.

— Hát akkor...?

— Amint asszonyom visszatért a fülkéjébe, még mielőtt beérkeztünk az állomásra, ki-dobtam az ablakon.

A szép asszony arca dültől eltorzult:

— Szerencsétlen... — s hirtelen zavartan elhallgatott.

A férfi azonban egyáltalán nem ijedt meg, hanem kedvesen mosolyogva folytatta:

— Engedje meg, hogy kitaláljam a gondolatát! Az ékszerek miatt ijedt így meg. Nos megnyugtathatom, hogy az ékszerek biztonságban vannak. Nem azért utaztam a párisi ékszerész cég megbízásából idáig, hogy végül az ablakon dobjam ki a mi briliánsainkat és gyöngyeinket. Korántsem. Szépen kivettem a táskából, s csak az üres táskát hajítottam ki az ablakon. Hígyje el, asszonyom, hogy jobban járt így, hogy kénytelen üres kézzel Brüsszelbe megérkeznie, mintha összekötözött kezekkel kellett volna Párisba visszatérnie.

— KIRÁLYI ÜGYÉSZ LETT NICULESCU HADBIRÓ EZREDES. A brassói hadbírósg egyik vezető tagját, Niculescu ezredest a konstancai hadbírósg királyi ügyészévé nevezték ki.

— **Új erdőkitermelési engedélyek.** A földművelésügyi minisztérium 217667 számú végzésével a következő erdőkitermelési engedélyeket hagyta jóvá: a csikmegegyi Csomafalva (Ciurmani) közbirtokosságának 2775 hektár és 6600 négyzetméter területen, az udvarhelymegyei Kiskápolna (Căpâlnița) közbirtokosságának 1182 hektár és 5900 négyzetméter területen, a Nagyküküllőmegyei Hendorf község tulajdonát képező De Sus nevű erdő 754 hektár és 6000 négyzetméter területen, Măruș Ioan hunyadmegyei Păraul Bălanu nevű erdeje 2 hektár és 3000 négyzetméter területen, a Marosmegyei Silia község református iskolájának tulajdonát képező Vezuri erdő 5 hektár 7600 négyzetméter, Mikes Mihály és Sándor tulajdonát képező háromszék megyei Buzaul-păraul Bradetului nevű erdeje 66 hektár 1800 négyzetméter, Montienov Ilona Ferdinand marosmegyei Dealul Mare nevű erdeje 44 hektár és 1091 négyzetméter, a nagykküküllőmegyei Nagyselyk község görögkatolikus egyház tulajdonát képező Cantonul Pădurarului nevű erdő 23 hektár és 200 négyzetméter. Solymosi Lajos aradmegyei Balta nevű erdeje 600 hektár és 6000 négyzetméter.

— **Kiszabadították a két angolt a kínai banditák fogságából.** Mukdenből jelentik: Annakidején részletesen beszámoltunk Pawely asszony és Charles Corkrane angol alattvalók elrablásáról, akiket kínai banditák vetettek fogságba. Az angol hatóságoknak végre sikerült megegyezni a rablókkal és tegnap mindkét angolt átvették a kínaiaktól.

— **KATONAI JELENTKEZÉSEK A BRASSÓI CERCUL DE RECRUTĂRENA.** A brassói hadkiegészítő parancsnokság tudomására hozza a lakósságnak, hogy november elsejétől december 30-iki hatállyal az 1905-1929-beli kontingens összes tartalékosai kötelesek lívretjüket láttamoztatni. Kivételt képeznek az 1929-es kontingensbeli csendőrből, gránicsárok, vagy tengerészek. Mindazokat a tartalékosokat, akik nem jelentkeznek lívretjükkel, a törvény értelmében bíróság elé állítják.

— **Egyesületbe tömörültek Brassóban a munkanélküli mérnökök.** A mérnök-kongresszus alkalmával hírt adtunk róla, hogy a munkanélküli mérnökök tömörülnek, amelynek főcélja munkaalkalom teremése lesz. Az egyesület október 16-án meg is alakult, elnöke Sabin Morariu okl. mérnök, ügyvezető titkára Bartók Lajos nyug. műszaki tanácsos, a szervezés vezetője pedig Král Andor mérnök. A vezetőség kéri a munkanélküli okleveles mérnököket, hogy írásban jelentkezzenek a Weisz Mihály-utca 15 sz. I. emeleten levő irodában. Praxi-suk, életkoruk és címük feltüntetésével.

— **A NÉMET ORVOSOK SIKRASZÁJLNAK A STERILIZÁCIÓ MELLETT.** Berlinből jelentik: A napokban megtartott orvosi gyűlésen határozatot hoztak, amelyben felkéri a minisztérium illetékes osztályát, dolgozzon ki törvényjavaslatot, amely szerint bizonyos esetekben a sterilizációt végre lehessen hajtani. Nagyon fontos, hogy a sterilizációt eddig súlyos testi sértésnek minősítették, ami börtönbüntetéssel jár. Nemrég egy német orvost súlyos börtönbüntetésre ítélték ilyen operációért.

— **HALOTT A HÓJA-ERDŐBEN.** Kolozsvárról jelentik: Egy Kolozsvár mellett erdőben felakasztva találtak Zamfir Gheorghe katonaszökevényit. A fiatal fiú meg tudta, hogy nyomában vannak és a büntetéstől való félelmében követett el öngyilkosságot.

— **A Brassói Címár pályázatának határidejét meghosszabbították.** A Brassói Címár adatgyűjtése befejeződött és most dolgozza fel a szerkesztőség alfabetikus sorrendben a neveket, foglalkozásokat és lakásokat. Minthogy időközben lényeges változások történhettek, a Címár szerkesztősége (Brassó, Vár-utca 42. Telefon 251.) ezúton kéri fel a közönséget, hogy a saját érdekében mindenemű még a legcsekélyebb változást is írásban, vagy telefon útján jelentsen be. Különösen fontos ez a kereskedelmi cégek és vállalatokra, a kulturális, sport és más egyesületekre, amelyek kiváló szult kell, hogy helyezzenek a pontos magyar, román és német elnevezésekre, a vállalat székhelyére, a telefonszámok pontosására és minden egyéb adatra, amit a Címárba felvéteni kívánnak. A felvételek természetesen díjlanul történnek. A Brassói Címár szerkesztősége ezúttal értesíti az érdeklődőket, hogy a Címár bekötési táblájának tervezetere kiűzött pályázat határidejét meghosszabbították 1932 november elsejéig, mivel nemcsak Brassóból, hanem egész Erdélyből és Bukarestből is nagy érdeklődés mutatkozik a pályázat iránt. A zsűri tagjai: Brassó város polgármestere, Hans Eder festőművész és Netoliczka Oszkár urakból áll.

— **KÁRTÉRÍTÉST KÖVETEL MATA HARIRÓL SZÓLÓ FILM MIATT A HÍRES KÉMNŐ CSALÁDJÁ.** Amszterdamból jelentik: Mata Hariról, a híres kémnőről nemrég filmet készített egy amerikai filmársaság, melynek főszerepét Gréta Garbo játssa. A filmet több európai fővárosban bemutatták. Mata Hari családja most beadvánnyal fordult a hatóságokhoz és kéri a film azonnali betiltását, mert az kompromittálja Mata Hari emléket. Ezenkívül kártérítést is követel a család a filmársaságtól.

— **Ásatások során Traján császár-korabeli kőüjságot találtak.** Athénből jelentik: Az Ostia Anitában folytatott ásatások során márványtáblát találtak 56 bevéséssel sorral. Az írás nagyonfontosságú adatokat tartalmaz Róma életéről Traján császár uralkodása idejéből. Ennek a márvány-üjságnak segítségével sikerült azt is megállapítani hogy az a templom, amelynek fenséges romjai II. Victor Emánuel szobra mellett találhatók, szintén Traján császár idejéből való.

— **A TANÁROK IS KÖTELESEK ORVOSI VIZSGÁRA MENNI.** Bukarestből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium, tekintettel az utóbbi időben olyan gyakran előforduló ragályos betegségekre, új rendeletet hozott. A rendelet kimondja, hogy a ragályos betegségek megakadályozására ezúttal minden iskolai év kezdetén a tanároknak kötelező orvosi vizsgálatnak alávetni magukat. A vizsgálat eredményéről aztán az iskolaorvosok jelentést tartoznak beküldeni egy a közoktatásügyi, mint az egészségügyi minisztériumhoz.

— **Egymásra tűnnek el Kolozsvárt a fiatal gyerekek.** Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári rendőrség tiktokzatos gyermek-eltűnések foglalkoztatják. Az utóbbi napokban hat család jelentette be 14-16 éves fiainak eltűnését. Most erővel nyomozás indult a fiatalok hollétének felderítésére.

— **KUTFURAS KÖZBEN GAZ TORT ELŐ, AMELY MEGÖLT KÉT MUNKAST.** Targu Jiuból jelentik: Godinești községben Constantin Acaru gazda kutat ásatott néhány munkással. Amikor már 12 méter mélyre lefuttak, fekete, iszapos rétegre akadtak. Dujoi Gheorghe munkás leszállt a mélybe, hogy a talajt megvizsgálja, majd jelt adjon társainak, hogy azok is szálljanak le. A jel azonban késétt. Ekkor maga Constantin Acaru mászott le a kutba. Abban a pillanatban hatalmas robbanás hallatszott, lángok csaptak fel. Kiderült, hogy gázrobbanás történt. Dujoi és Acaru odavesztek.

— **VELETLENUL AGYONLÖTTE HUGAT EGY KISFIU.** Câmpolungból jelentik: Chivu Joan nyolcéves kisfiut szülei egyedül hagyták otthon egyéves hugával. A kisfiu a ládában revolvért talált, amellyel játszani kezdett. A fegyver elsült és halántékra érte a kisfiút, aki azonnal meghalt. A szülők ellen gondatlanság miatt megindult az eljárás.

— **Orvosi hír.** Dr. R. M. Imas orvosnő, a kolozsvári egyetem v. tanársegéde, a gyermek betegségek specialistája és belgyógyász, rendel naponta d. u. 2-5-ig Brassóban Hirsch-er-22 sz. — Quarz.

— **LEÉGETT NÉGY HAZ BACAUBAN.** Bacauból jelentik: Tegnap éjszaka kigyulladt Katz Rachel háza. A tűz gyorsan elharapózott és három ültetelhelyiség meg egy autógarázs porrá hamvadtak. A kár 200 ezer lejre rug, míg a biztosítási összeg 700 ezer lejt tesz ki. A tűz oka ismeretlen.

— **Daczó Rózsika Brassó és Kaiser Mihály Szászánás jegyesek.** (Minden külön értesítés helyett.)

— **HERCEGI BÓKEZÜSÉG.** Pozsonyból jelentik: A primási palotában tegnap tartotta meg esküvőjét Thurn-Taxis Terra olasz herceg, aki Walker Angela angol hercegnőt vette feleségül. Az előkelő pár az esküvő után 1500 csehkoronát osztott szét a pozsonyi szegények és munkanélküliek között. Az olasz herceg és menyasszonya szerdán érkezett Pozsonyba és az esküvő után azonnal elutazott.

— **Herezeg Ferenc Bizancát előadja Csikszereében.** Csikszereéről jelentik: A Katolikus Népszövetség csikszeredei tagozatának 10 éves fennállásának évfordulója alkalmával vasárnap a Népszövetség ifjusági tagozatának műkedvelői dr. Hirsch Hugóné rendezésében színe hozzák Herezeg Ferenc hatalmas történelmi jellegű Bizanc című drámáját. Bizancal még eddig vidéki műkedvelők nem próbálkoztak. Eppen ezért óriási érdeklődés nyilvánul meg az előadás iránt.

— **A brassói Magyar Evangélikus Leányegyesület műsorát szeretetvendégsége.** A Magyar Evang. Leányegyesület ma, október 22-én este 8 órai kezdettel az evangélikus elemi iskola helyiségeiben szeretetvendégséget rendez, amelynek műsorán Finta Zoltán író, a Brassói Lapok munkatársa is szerepel, s egyik novelláit olvassa fel. Az estély rendezősége ezúton is szeretettel hívja meg az érdeklődőket.

Nyitlér*)

Igaz-e hogy

FELOSZLIK AZ ELBE?

Négy évvel ezelőtt gyáraink elhatározták, hogy az ország minden nagyobb városában lerakott létesítmények gyári árákon való kicsinybeni eladásra, hogy ezáltal lehetővé tegyék a közönség legszélesebb rétegeinek is, hogy kötöttáru és hárisvaszükségleteit — tekintettel a már akkor érezhető gazdasági krízisre — eredeti gyári áron szerezhessék be. Gyáraink agilis vezetőit kettős cél vezérelte. Egyrészt, hogy az ezzel a terjeszkedéssel megnövekedett nyersanyag- és készletek lényegesen olcsóbban szerezhessék be, másrészt az így elért előny-árakat a vevőközönség javára fordítsák és a létesített fiókokkal módot nyújtsanak a vevőközönségnek, hogy kikapcsolva a közvetítő kereskedelmet, szükségleteit közvetlenül a termelőnél fedezhessék. Ezen célunk elérése teljes mértékben sikerült is, aminek legeklátásabb bizonyítéka az, hogy rövid idő alatt óriási vevőkört nyertünk.

Azonban az utóbbi időben rosszindulatú hírek kezdtek keringeni rólunk, többek között az, hogy az Elbe-üzletek feloszlának. Kénytelenek vagyunk ezen fantasztikus híreket ezúton is megcáfolni, mert az a körülmény, hogy árainkat folytonosan csökkentjük — nem a feloszlást, hanem — azt bizonyítja, hogy a szakmánkban versenyen felül állunk.

Kérjük tehát tisztelt vevőinket, hogy ne üljének fel ellenségeink rosszindulatú híreszteléseinek, hanem tartsanak ki továbbra is mellettünk, tüntessenek ki továbbra is bizalmukkal és a lapokban hetenként kétszer megjelenő áriegyzékeinket kísérik figyelemmel.

Teljes tisztelettel

Elbe Harisnyááruház

Brassó, Kapu-utca 42.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Az ASTRA APOLLÓ-MOZGÓBAN, Brassó

pénteken óriási sikert aratott

A DIADALMAS FÉRFI

című **UFA** film,

melyben **Nagy Kató és Hans Albers** viszi a főszerepet.

szombaton és a következő napokon folytatólag vetítettik.

Vasárnap nagy matiné!

Vasárnap nagy matiné!

OKTÓBER 24

A román sportvezérek lapintatlansága miatt

Tovább folyik a magyar-román labdarugó-háború

Budapest, október 22.

A Magyar Labdarugósövetségben élénken tárgyalják a magyar-román labdarugó-háború legújabb kinos fejeleményeit, a melyek a román sport vezérei részéről érték a MASZ vezetőit.

A román válogatott Linzbe utazott és utitervét úgy állította össze, hogy egy éjszakát, péntektől szombatig Budapesten tölt. Van egy bizonyos nemzetközi udvariassági szabály, amely kimondja, hogy ha idegen ország futbalcsapata megszáll egy másik ország fővárosában, akkor az ottani futbalszövetség rendszerint fogadja a vendégeket és igyekszik ezzel kollégális tiszteletét kifejezni a másik szövetség előtt.

Pénteken este, úgy kilenc óra tájban megérkezett a román csapat. A pálváudvaron dr. Fodor Henrik, a magyar futbalszövetség főtitkára több vezető társaságában várakozott rájuk, hogy ezzel a magyarok barátságos és békülékeny érzületének adianak kifejezést.

A pálváudvari fogadtatás rövid volt. Hídeg üdvözlés a román vezetők részéről, aztán a csapattal együtt vacsorázni mentek.

A magyar vezetők elérkezettnek látták az időt a barátságos eszmecserére. Bevitették a vendéglőbe, ahol együtt ültek a csapat tagjai és kísérői.

Fodorék benyitása azonban úgy látszik nem nagyon zavarhatta, mert a vacsorát tovább folytatták anélkül, hogy közben észükbe jutott volna a magyarok látogatását a legesekélyebb formában is honorálni és a tiszteletükre megjelent vendégeket helyell megkínálni.

Luchide úgy látszik ezt a szerfeletti diplomatikus formát választotta, hogy a magyarokkal újból és finom formában közölje, miszerint

itt békéről nem lehet szó.

A magyarok kellő diplomáciai érzékeléssel rögtön megértették ezt a virágnyelvet, mert — tolaodni nem akarván —

szó nélkül a szomszédos asztalhoz telepedtek és beérve az egyik román újságíró és feleségének valóban kellemes társaságával, csak kívülről gyönyörködhetek vendégeik jó étvágyában.

Vacsora végeztével a társaság felállott és a három vezető közül egyedül Luchide denek jutott észébe, hogy Fodortól egy hídeg, és gyors bucsut vegyen, míg a másik kettő még azt az udvariassági formát sem tartotta érdemesnek betartani, hogy elköszönjön.

A román szövetség reprezentánsainak ez az eljárása érthetően kinos feltűnést keltett. A magyar szövetséget ezzel román részről egy olyan sérelem érte és olyan formában, amire senki nem számított. Hiszen, ha valaki nem óhajt egy ügyben tárgyalni, ennek az akaratának más formában is kifejezést adhatott. Ez olyan megszégyenítés, ami eddig ismeretlen volt a nemzetközi érintkezés szabályaiban.

A magyarok társaságában tartózkodó román újságíró — amint később sikerült megtudni — még megkérdezte Fodortól, hogy óhajt-e Luchideval a békéről tárgyalni, de

Fodor dr. okulva a történeteken, határozottan visszautasította egy újabb sértetéseknek a lehetőségét

és békülékeny hajlandóságát elvette arra az időre, amikor majd olyan vezetőkkel

tárgyalhat, akik hajlandók vele kezdet is fogni.

Ezzel tehát a magyar-román futballháború esetleges békelehetősége helyett, a háború újabb, de most már erősebb tápot kapott és ezzel megint hosszú időre elzárta a lehetőségét még csak a tárgya-

ÁRTATLAN VAGYOK!...

REGÉNY

Irla: FARKAS ALADÁR

16

(Minden jog fenntartva)

Ráordítottam. Végtelenül fel voltam háborodva. Hogyan, ha az öngyilkos anyja reszkető lábakkal ide érkezik akkor megtilthatják, hogy megnézzem a fiát? Százharminc kilométert tettünk meg csak azért, hogy maga most feltartson bennünket. Lehet, hogy hiába erőszakoskodtam volna, ha a gyámoltalan öregasszony, a kit már alig tudtam egycsesen tartani, meg nem szólal:

— Ugy-e, nem halt meg a fiam... csak hazugság volt... ugy-e nincsen semmi baja?

A detektív dermedten hátrált, szó nélkül beengedett bennünket. Az öregasszony kiszakította magát karjaimból és átrohant a szobán az ágy felé, valósággal birkózni kezdett a lányával, aki vissza akarta tartani. Iriztos jelenet volt. Aztán mindketten rárogytak az ágyra és artikuláltn, csontokig ható vészes sikoltozás kezdődött. Még szerencse, hogy Franknét elvitték a rendőrök, mielsoda iriztosat koncert lett volna, ha ő is itt lenne.

A detektív ott állt az ajtóban és figyelt, hogy mit csinálók. Az íróasztal egészen üres volt. A fiókokban egyetlen szelet papírt sem találtam. Kérdőleg néztem a detektívre.

— Elvittek innen már valamit?

— Nem... nem vittek el semmit.

— Dehát akkor hol vannak Telge ur írásai... Itt van az anyja és a nővére... engem bíztak meg azzal, hogy a hátrahagyott írásokat szedjem össze.

Az íróasztal mellett, a földön, halom könyv, broszura, újság... de schol semmi nyoma a kéziratnak. Hát hol van az a rekeszjé? Leitatta az arcát, elrendezte a gényt, amit a szerencsétlen ember olyan lázasan írt? És hol vannak a feljegyzései, a levelei, hol vannak az írásai? A szemem odatévedt a hályhára. A hamutartó tele van papirpernyével. Kinyitom a kályha ajtaját, színiültig tele van megfokettedt, elszenesedett írásmaradékokkal.

— Hiszen ebben az esetben sem maradt semmi utána... — gondoltam magamban — nincs meg a regény és nincsenek meg a feljegyzések... hiszen így csak annyit tudunk, hogy ő a gyilkos, azonban minden további részlet örök homályban marad.

Valaki hátulról rátette kezét a vállamra.

Petics.

En, mintha valami tiltott dolgot kapta volna rajta, összerementem, de aztán elfutott a düh.

— Már megint ilyen detektívregényekben olvasott trükket dolgozik?

— Az Isten áldja meg magát Petics, hat még mindig nem látja be, hogy milyen undorító módon viselkedik néha? Na, siessen, jegyezze fel a noteszába, hogy hirtelen megjelentem a háta mögött, rátettem a kezem a vállára és a gyanúsított összerementem.

Megfogam a mellén a ruháját.

— Hallja, kedves Petics barátom... maga tulajdonképpen mit keres itt? Maga már befejezte gyaászos működését. Ki van most a soron? Kit akar most halálra kergetni?

Intett, hogy kövessem. Lent a lépcsőházban megszólalt:

— Telge nem volt bűnös.

A kezem ökölbe szorult, ha abban a pillanatban nem uralkodom magamon, rárohanok és lehet, hogy megfojtom. Másodpercokra volt szükség, míg szóhoz jutottam.

— Ugy? Ő nem volt bűnös? És mégis megölte magát? Mi?

— Jöjjön, ne álljunk itt a kapualj-

lások felvételének is.

Legújabb feileménye a hábornáságnak, hogy az október 30-ra tervezett kupabizottsági gyűlésen a románok nem akarnak megjelenni ha azt a magyar fővárosban tartják. Románia kedvéért pedig ezt a konferenciát nem helyezik máshová és így

Románia vagy leül tárgyalni vagy nélküle döntenek róla.

Hogy ez nem lesz ránézve kedvező, az bizonyos. De nem is az a fontos. Hanem az, hogy ne essék csorba a román sport presztízsén. azzal, hogy „leereszkednek” a magyarokhoz tárgyalni.

(P)

— Futballderby Marosvásárhelyt. Vátsáran az őszi forduló legizgalmasabb mérkőzése kerül sorra Marosvásárhelyt. A Nemzeti Bajnokságból kihagyott Mures játszik bajnoki mérkőzést szászrégeni riválisával a Victoriával. E mérkőzésen dől el az elsőség kérdése. A vidék is rendkívüli módon érdeklődik a nagy mérkőzés iránt és Régenből hat teheran-tóval érkeznek a sportbarátok.

ban... hja, mit tudom én, hogy mit cipelt ez az ember a lelkében.

— De Petics, az Isten szerelmére, most már igazán aggódom maga miatt. Lehet, hogy az utóbbi napokban túlerőltette magát, csak ezzel magyarázom a viselkedését... hát elfelejti azt hogy ez az ember tegnap este bevallotta a gyilkosságot? Vigyázzon Petics, ezt a vallomást nem csak maga, hanem én is hallottam és magának is meg kell esküdnie a vizsgálóbíró előtt, hogy Telge tényleg magára vállalta a gyilkosságot. Emlékszik még, amikor Telge ezt mondta: „Urán... Kroner Elzát én öltem meg... én vagyok a gyilkos... de különben nincs értelme annak, hogy ilyen izgatott hangnemben vitatkozzunk. Jöjjön Petics ur, ma nincs semmi dolgom... miért ne ülhetnénk le valahol és miért ne beszélhetnénk a dolgokról barátságosabb hangon. Nem igaz? Megindultunk.

— Mondja Petics ur... tulajdonképpen milyen formában jelenti maga be fellebbvitelnek, hogy Telge bevallotta a gyilkosságot?

— Már bejelentettem.

TAKARÉKOS HÁZIASSZONYOK, GONDOS URAK!

Dolgoztassanak és vásároljanak az itt hirdető cégeknél!

Butort, mérsékelt árban csak

Polák J.

asztalosnál szerezheth be.

Brassó, Szítás-u. 34.

A legújabb tervek szerint. Garantiált szolid árak

Autófényezés és autókárpi-

tozás

olcsón és jól

EMIL GUSBETH-nél,

Brassó, Romántemplom-utca 50

Megszünik a krízis

Erre engednek következtetni a nagy árszállítások is, amelyek

Szabó Lajos

BRASSÓ, WEISZ MIHÁLY-U. 3. sz. alatti

fodrásműtermében konstatálhatók

Ondolás - - - - - 20 Lei

Manikűr - - - - - 20 "

Borotválás - - - - - 10 "

Fejmosás - - - - - 25 "

Külön női terem

Cipők elsőrendű kézimunkák, mérsékelt áron!

Mózes János-nál

BRASSÓ, Weisz Mihály-utca 2. Megrendeléseket és javításokat a legelőnyösebben és elsőrendű kivitelben készítek. Az „Económia” hiteles tagja.

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagyraktár a Brassói Lapok Könyvtárában. Kérje díjtalan árjegyzékeinket.

Szabó Márton

BRASSÓ.

Mossu-utca 74

Specialisan berendezett autórugó üzem.

Kész rugók raktkáron javítások gyorsan készülnek. Mélyen leszállított árak. Ugyanott nyitott Chevrolet-autó eladó

Szőke haj a divatos

de vigyázzon arra, hogy hogyan és mivel szoktá a haját

Aranyzőke természetes fényű

haját garantál

MOLNÁR A.

hőgufodrász

BRASSÓ, WEISZ MIHÁLY-U. 21. szám

SPECIÁLIS SAVPAKOLÁS KEZELÉS

RADIO

»NOVY«

BRASSÓ, RÓZSATER 19. SZ

Telefon 199

Rádióraktár

és speciális javítóműhely.

Rádió- és villanszerelési

anyagraktár.

TRICOSAL: a legjobb és legkiadósabb vakolat és beton tömítőanyag.

ACOSAL: kátránymentes bitumen mázolóanyag és paszta

NEOCOSAL: szintelen homlokzat mázolóanyag

FLUAT-GRÜNAU a beton megkeményítésére és megvédésére, legkínzóbb anyag

A fentiek mind a grünaui vegyigár gyártmányai és kaphatók:

H. PHILIPPI és Társa cégnél

BRASSÓ, Kapu-utca (Str. Regele Carol) 18. Telefon: 689.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vasdag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

150 mázsa jó réti széna és sarju eladó, Kuttliknál, Nagy-Ajta. 19604

FORD Camionettet jó állapotban veszünk, dupla kerékű is lehet. Autospedition, Brassó, Kórház-utca 66. 19589

Veszek magyar, német, román könyveket. Ajánlatokat „Pontos jegyzék” jelíggel a brassói kiadóba. 2095

Tiszta libazsir **פֶּשֶׁת״ל** legolcsóbb árban kapható. Klein, Brassó, Kapu-utca 34. 19631

Fürdőszoba

és vízvezetékberendezések legolcsóbban
SANITECHNICA
BRASSÓ, Ma om-utca 1.
(Boltonva)

Kis családi házat megvételre keresek, belváros közelében. Ajánlatokat „Kézpénz” jelíggel ármegjelöléssel a brassói kiadóba kérem. 19625

Rádió, elutazás miatt olcsón eladó, „Philips” 5x1 hangszóróval együtt. Cim: 19624 szám alatt a brassói kiadóban.

Gyümölcsfák

csak nemes fajokban, dupla orgona különböző színekben, magas törzsű ribizli és egres, magas törzsű bokor- és futorózsák kaphatók kerteszetemben

BAYER FERENC

BRASSÓ, KERESZT-UTCA 23/c.

Allást nyer

Azonnali belépésre keresek perfekt szakácsnőt. Cim: 519. szám alatt a Brassói Lapok kiadóhivatalában.

Gyakorlott szövőmester pamut revolveres és sajtigépekhez kerestetik. Cim: 19635 sz. alatt a brassói kiadóban.

Ügyes elárusítólányokat felvessz Fórum-Mozgó büffetje. Jelentkezni 5-9 között. 19629

Keresek azonnalra egy írót és számológép műszerészt, AEG București, Calea Victoriei 95. 19632

HELYI és vidéki képviselőket keres iparvállalat magánfelek látogatására. Ajánlatokat „2000 lej kézpénz garancia” a brassói kiadóba. 19626

Állást keres

Perfekt román-magyar gépirónó állást keres, szerény fizetés mellett. Cim: 19634 sz. alatt a brassói kiadóban.

Német-magyar levelezőnő jó román nyelvismeretével állást keres. Cim: 19636 sz. alatt a lap kiadóhivatalában.

Lakás

Üzlethelyiség, lakással együtt kiadó. Brassó, Mihai Viteazul 114. (Gyár-ut.) 19619

Szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, víz, villany felszereléssel kiadó. — Brassó, Gyár-ut 92. 19627

Vegyes

Hölgyeim! Legjobb szabású, legszebb, legolcsóbb kabátokat, Goldberger, nőiszabó készít, Brassó, Hentes-utca 2 szám. 19616

Könyvek

CROKER REGÉNYEI kötetenként csak 35 lej. A falu szépe, A guruló kő. Jogos büszkeség, A kevély Katalin, Lismoyle, A másik, Női diplomata, A szép Neville kisasszony, A vándor madár, Váratlanul. — BENICZKYÉ BAJZA LENKE regényei szintén csak 35 lej kötetenként. Az átültetett virág. (Családi hagyomány, A házasság titka, Hercegi korona, Nyomavészett, Rang és pénz, A hegység tündére. Kaphatók a Brassói Lapok könyvosztályában.

IDECESSÉC és ÜSZTÖNÉLET

Írta: Dr. FELD MANN S. ideg orvos. — II. kiadás. 140 oldal. Ár 90 lej.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Dr. Dávid György Román nyelvű és Gyakorló könyv

legalkalmasabb a román nyelvnek magánúton.

tanító nélkül

való elsajátítására. A 200 oldalas könyv ára portómentesen 80 lej, kötve 100 lej.

Megrendelhető a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

Közhasznú Családi Könyvtár

Egy kötet ára 20 lej

K. Beniczky Irma: Furcsaságok a divat történetéből.

(A divat szélsőségei, elmúlt korok erkölcei, asszonyok, férfiak különös hóbortjai.)

K. Beniczky Irma: A babonák világából. (Kártyavetés, Jövendőmondás. Vampyr-hit. Spiritizmus.)

Riecke: Anyák könyve. (Hogyan neveljük, hogyan ne neveljük gyermekeinket.)

K. Beniczky Irma: Illemtan. A leányérzelem világa. (Leányok tanácsadója az élet döntő kérdéseiben. Utmutató az érzelmek világában.)

K. Beniczky Irma: A beteg-konyha. (Ételek és italok legcélszerűbb készítése, betegek és lábadozók számára, 220 recepttel.)

Dr. Steiner-Beniczy: A gyermek testi nevelése.

(Hogy kell egészséges gyermeket nevelni.)

Mathews-Gaál M.: A boldogulás könyve.

(Szerencse és balszerencse. Az emberekkel való bánásmód. Az életrevalóság. A pénz haszna és kára. A pihenés nélkül való munka.)

r. Nemes György: A háztartás kémiaja.

(A hus és konzerválása. Szesz és likőrök. Szappan és illatszerek, stb.)

r. Wiet-Beniczy: A diétás konyha.

(Betegek, gyengélkedők ápolásánál nélkülözhetetlen kézikönyv. Receptek, tanácsok, szakszerű magyarázatok.)

Beniczky Irma: A mindennapi életből.

Élelmiszerek és mérgek.

(A mérgek felismerése a háztartásban. Tápláló és ártalmas növények.)

örös Eszter: Gazdaasszonyok könyve.

(A háztartás. A kerteszet. A gazdaság. A baromfitenyésztés.)

Falke-Beniczy: A lakás művészete.

(Hogy tehetjük leggyorsabban lakásunkat széppé és otthonossá?)

K. Beniczky Irma: A mindennapi életből. A konyha tudománya.

(A jó és rossz, a tápláló és ártalmas ételek. Vegyeszet a konyhában.)

K. Beniczky Irma: Az egészség szabályai.

A betegápolás könyve.

A szép otthon.

A nő kötelességei.

A baromfi udvar.

Dr. Klenke-Beniczy: Szépségápolás.

Dr. Sikor József: Miben különbek a nők a férfiaknál.

A házassalandók könyve.

A tökéletes feleség.

Kalocsai Róza: A háziasszony könyve.

Pósta megrendeléseket az összeg és 10 lej portó beküldése ellenében azonnal elintézi a

Brassói Lapok Könyvosztálya

Tegnap

még hiányoztak divataruházunkból — a pazar választék dacára — a külföld vezető divat-modellei s miután hű vevőközönségünket a legizlésebb darabokkal akartuk várni, — eddig nem jelentkeztünk.

Ma

azonban már beérkeztek a Párisból várt utolsó őszi-téli divatdarabok, ruházunkba — a leggyorsabb kiadással — a legpazarabb kivitelig — a szakma legszebb kreációit zsúfoltuk össze, ma már tehát nyugodtan meghirdethetjük nagy szezonvásárunkat.

Holnap

már Ön is megszabadulhat nagy gondjaitól Nagyságos Asszonyom miután nálunk azt a ruhát kabátot, vagy szőrmebundát vásárolhatja, amelyet izlése, egyénisége megkíván, amelyre vágyott s amely viszonyainak is leginkább megfelel.

Sámuel

DIVATARUHAZ (volt Fenyvesi és Sámuel)
BRASSÓ, BUZASOR 4.

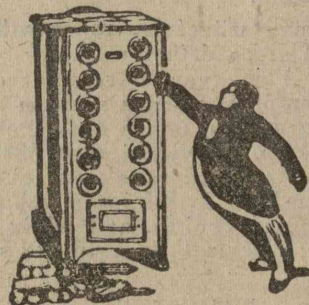
Betársulna

300 - 400.000 lej tőkével kereskedelmi érzékkel rendelkező volt bankigazgató biztos megélhetést nyújtó vállalkozásba. Ajánlatokat „Tőke biztosítva” jelíggel Rudolf Mosse Oradea

Ma mindenki

ZEPHIR

KÁLYHÁT vesz.

AZT KÉRDEZI, HOGY MIÉRT?
mert más kályhával szemben fűmeztakarítás által, már egytől egy télen kifizetődik.
Képviselet THOMAS, SCHEEFER & GALTZ, Brassó

LINOLEUM és SZŐNYEGÁRUHÁZ

Függönyök, asztal-, ágy- és otomán-takarók.

Butorszövelek, grádli, matracok, paplanok.

Schroll-Chiffonok, lehéreműnek és ágyneműnek.

TELLMANN & WOCET

Brassó, Buzasor 8 szám.

GYÜMÖLCSFÁKAT

legjobb őszszel ültetni.

Kérjenek árjegyzéket!

Ambrosi-Fischer és Tsai.

AIUD - NAGYENYED.

Egészséges és beteg nők részére egyaránt fontos!

MOST JELENT MEG!

NÉLKÜLÖZHETETLEN!

A női betegségekről megelőzés — védekezés

EZ A NÉLKÜLÖZHETETLEN MUNKA, KITÉR AZ ÖSSZES ELŐFORDULHATÓ NŐI BETEGSÉGEKRE!

Kivonat a tartalomjegyzékből: Ált. ismeretek. — A nemi szervek fertőző betegségei. — Hólyaghurut és vizeletzavarok. — A női folyásról. — A menstruáció zavarai. — Méh és petefészék gyulladása. — Hüvely és méhbetegségekről. — A méh hátrahajlásairól. — Nemibetegségei. — A méhrák. — Méhdaganatok. — Az onania. — Has- és hátfájások. — A vizeketről. — Végbélsomók. — Székrekedés. — Visszértágulások. — A gyermekáldás. — A meddőségről. — Nemi megtartóztatás. — Az elhízásról. — A házasság előtti orvosi vizsgálat stb.

Írta: FÖLDES LAJOS Dr., nőorvos,

a Teleia és az Orsz. Gyermekvédő Liga Szülő és Anyaotthonának v. főorvosa.

Ara 102 lej

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó.

autó

Csukott, áruszállításhoz alkalmas

jókarban eladó.

BEDNERS & WITTING

Brassó, Hirscher-u 5

Az

ÚJ IDŐK

kiadásában megjelent
Külföldi Regények

ára kötetenként csak

60.- Lei.

Eddig megjelentek:

Aldorich: És lámpást adott kezembe az Ur.

Wolf: Szuvarin hercegő.

Thurston: Álomk város.

Wolff: Bessel dr. feltámadása.

Russzel: Verőfény.

E sorozatban megjelent könyvek rendkívül érdekesek, igen szép kiállításuk és nagyon olcsók. Kaphatók a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca

56-58., az udvarban.

Felelősszerkesztő: **Kocsis Béla.** — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braşov (Brassó), Károlykirály-utca 56-58. szám. — Telefon: 82.

Fiókiadóhivatalok: Déva, Str. Ion Creangă 2. Telefon 17. (Balogh Géza, igazgató). — **Marosvásárhely,** Piaţa Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámin Ároád és Bernáth Ernő. — **Temesvár,** Arad- és Krassószerényvármegyék: Némethy Gábor (Temesvár, I. Str. Lovonici 5). Telefon: 1711.

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30. **MEGBÍZOTTAK.** Arad: Kozma Hugó (Bulev. Regele Ferdinand, Boros Béni-tér 62). — **Bukarest:** Dán Dániel és Gerő Sándor — **Dés:** Vadász Bogdán (Str. Caragiale No. 5). — **Kolozsvár:** Dénes József (Strada N. Curches 3, volt Vár-utca). — **Lugos:** Tóth Gyula. — **Nagyszeben:** Szigetváry László (Strada Turnului 13). — **Nagyvárad:** Szabó László (Strada Constantin 2). — **Udvarhelymegye és Székelyudvarhely:** Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31). — **Szilágy-somlyó:** Halperin Ernő. — **Torda:** Dénes József Str. Regele Ferdinand 25.

Központi szervezők pénzfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk

A Brassói Lapok nyomdávalatának kiadása és nyomása